

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН**

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «КРАЇНОЗНАВСТВО»

І.В. ДАВИДОВА, Н.В. ГРОССУ

ВІДКРИЙ УКРАЇНУ

**НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
для самостійної роботи
слухачів-іноземних громадян
довузівського етапу підготовки**

ЗАПОРІЖЖЯ

2019

УДК 908(477)

Д13

*Затверджено на засіданні Центральної методичної ради ЗДМУ
протокол № ____ « ____ » _____ 2019 р.
та рекомендовано для використання в освітньому процесі*

Рецензенти:

О. В. Сидоренко – канд. філол. наук, доцент кафедри культурології та українознавства Запорізького державного медичного університету;

Л. М. Сенік – канд. пед. наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медичного університету.

Автори-укладачі:

І.В. Давидова - викладач центру підготовки іноземних громадян;

Н. В. Гроссу - викладач центру підготовки іноземних громадян.

Давидова І. В.

Д13

Відкрий Україну : навчальний посібник для слухачів Центру підготовки іноземних громадян з дисципліни «Країнознавство» / автори-укладачі : І.В. Давидова, Н.В. Гроссу. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2019. – 147 с.

Навчальний посібник з курсу «Країнознавство» створено авторами відповідно до вимог чинної програми з дисципліни «Країнознавство». Цей посібник призначено для формування соціокультурної та комунікативної компетенцій у іноземних студентів довузівського етапу навчання на базі краєзнавчого навчального текстового матеріалу та художньо-публіцистичного дискурсу. Він містить завдання різних видів: лексико-граматичні, мовленнєві, комунікативні, які формують та розвивають мовні знання, навички та вміння у іноземних студентів з усіх видів мовленнєвої діяльності. Структура кожного заняття включає не тільки завдання, а й довідниковий матеріал з ключами, які дають змогу одразу здійснити перевірку.

Рекомендується для студентів-іноземців, які вивчають українську мову, історію та культуру України на кафедрах гуманітарної спрямованості, в центрах підготовки іноземних громадян нефілологічних вузів. Матеріали посібника використовуються як для аудиторної роботи, так і для самостійної позааудиторної роботи студентів-іноземців.

УДК 908(477)

© Давидова І.В., Гроссу Н.В., 2019

© Запорізький державний медичний університет, 2019

ЗМІСТ

Зміст.....	3
Передмова.....	4
Заняття 1. Україна на мапі світу. Площа України. Кордони України. Населення.....	5
Заняття 2. Державний устрій України (адміністративний поділ, столиця, обласні центри, автономія).....	16
Заняття 3. Політико-державний устрій України (Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів).....	22
Заняття 4. Державні символи України.....	26
Заняття 5. Історичний шлях розвитку України.....	34
Заняття 6. Київ – столиця України. Міста України – Харків, Київ, Запоріжжя, Одеса, Львів.....	40
Заняття 7. Запорізька область. Місто Запоріжжя –центр Запорізького краю.....	45
Заняття 8. Місто, у якому ми живемо і навчаємося.....	49
Заняття 9. Запорізька Січ. Українське козацтво.....	56
Заняття 10. Скарбниця українського козацтва - острів Хортиця.....	58
Заняття 11. Географічне положення України. Флора. Фауна. Корисні копалини.....	63
Заняття 12. Українські свята, традиції та звичаї.....	68
Заняття 13. Україна сьогодні.....	75
Відповіді на завдання та ключі до тестів.....	80
Поурочний українсько-англійський словник	112
Використана література	147
Список рекомендованої літератури.....	147

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник для самостійної роботи «Відкрий Україну» призначений для іноземних громадян довузівського етапу навчання. Посібник побудований відповідно до вимог робочої програми з курсу «Країнознавство». Він містить тексти з соціально-культурної сфери спілкування і завдання до них.

Освітня та пізнавальна мета посібника - ознайомлення іноземних слухачів з основними етапами історії українського народу, із сучасною незалежною українською державою, соціально-політичною системою України, з народонаселенням країни та обласними центрами, з розвитком науки та культури в Україні, з кращими українськими звичаями та традиціями.

Комунікативна мета посібника – активізація та удосконалення практичних навичок та умінь слухачів у таких сферах мовленнєвої діяльності як читання, аудіювання (сприйняття та розуміння текстів соціально-культурного, соціально-політичного характеру), мовлення (формування навичок діалогічного й монологічного спілкування), письма (формування вмінь та навичок, необхідних для виконання різноманітних письмових завдань у процесі навчального й побутового спілкування).

Виконуючи завдання, слухачі вчитимуться знаходити основну інформацію тексту, стисло відтворювати її в усній формі за планом та опорними словами. Завдання спонукатимуть слухачів репродукувати інформацію в монологіях.

Слухачі вчитимуться продукувати власні монологи в межах опрацьованої тематики, вести бесіду. Передтекстові та післятекстові завдання сприятимуть розвитку вмінь і навичок писемного мовлення.

Структура кожного уроку містить не тільки завдання, а й довідниковий матеріал з ключами, які дають змогу одразу здійснити перевірку. Таким чином, формується здатність студента до самостійної роботи, до самоосвіти.

Навчальний посібник «Відкрий Україну» може використовуватися як для аудиторних занять, так і для самостійної позааудиторної роботи іноземців.

ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Україна на мапі світу. Площа України. Кордони України. Населення.

ЧАСТИНА I

Україна на мапі світу. Площа України

Завдання 1.

А) Запишіть і запам'ятайте лексико-граматичні конструкції.

1) що? знаходиться де?

Наш університет знаходиться на березі річки Дніпро.

2) що? розташовується де?

Наш університет розташовується на березі річки Дніпро.

знаходиться де? = розташовуватися де?

Б) Складіть фрази із цього ряду слів:

1) Україна, Європа, Центральна, розташовуватися, в.

2) Україна, знаходиться, в центрі, Європа.

Завдання 2. Підберіть синоніми до слів: розташовуватися, країна, населення.

Завдання 3.

А) Прочитайте речення і скажіть, де розташовується Україна.

На землі існує (є) 5 континентів: Європа, Азія, Австралія, Африка, Америка.

Б) Дайте відповідь на запитання.

Де знаходиться (розташовується) Ваша рідна країна?

Завдання 4.

А) Запишіть і запам'ятайте назви сторін світу та місцезнаходження за сторонами світу.

Назва сторони світу <i>що?</i>	Місцезнаходження за стороною світу <i>де?</i>	Назва сторони світу <i>що?</i>	Місцезнаходження за стороною світу <i>де?</i>
південь	на півдні	південний схід	на південному сході
північ	на півночі	північний схід	на північному сході
схід	на сході	південний захід	на південному

			заході
захід	на заході	північний захід	на північному заході

Б) Прочитайте речення і скажіть,

- де розташовується місто Запоріжжя;
- де знаходяться Туніс, Марокко та Еквадор.

В) Дайте відповідь на запитання.

Де знаходиться Ваша країна?

Завдання 5.

А) Складіть речення з поданими словами.

центр, в центрі, центр (чого?)

Наприклад: Проспект Соборний – центр міста Запоріжжя. В центрі міста Запоріжжя знаходиться площа Фестивальна.

Б) Познайомтеся зі словотворенням прикметників на позначення сторін світу.

Таблиця 1

<i>Іменник що?</i>	<i>Прикметник який?</i>
південь	півден- н-ий (-а, -е, -і)
схід	схід- н-ий (-а, -е, -і)
захід	захі- н-ий (-а, -е, -і)
північ	північ- н-ий (-а, -е, -і)
південний схід	південно-схід- н-ий (-а, -е, -і)
південний захід	південно-захід- н-ий (-а, -е, -і)
північний схід	північно-схід- н-ий (-а, -е, -і)
північний захід	північно-захід- ний (-а, -е, -і)
центр	центр- альн-ий (-а, -е, -і)

В) Дайте відповіді на запитання. Використовуйте таблицю 1, довідник 1, довідник 2 та інформацію поданих речень.

Запитання 1:

1. Де розташовується (знаходиться) Україна?
2. Де розташовується (знаходиться) Ліван?
3. Де розташовується (знаходиться) Індія?
4. Де розташовується (знаходиться) Ваша країна?
5. Де розташовується (знаходиться) країна Вашого товариша (одногрупника)?

Довідник 1:

- 1) Західна Європа, Східна Європа, Центральна Європа;
- 2) Північна Африка, Північна Америка, Південно-східна Азія;
- 3) Західна Азія, Центральна Америка, Центральна Африка.

Запитання 2:

1. Що таке Хортиця?
2. Де розташовується острів Хортиця?
3. Що таке Крим?
4. Де розташовується півострів Крим?
5. Що таке Кіпр?
6. Де знаходиться острів Кіпр?
7. Де знаходиться Аравійський півострів?
8. Де розташовані Саудівська Аравія, Ємен, Оман?

Довідник 2:

1. Хортиця – це острів на річці Дніпро.
2. Острів Хортиця розташовується на річці Дніпро.
3. Крим – це півострів на півдні України.
4. Півострів Крим розташовується на півдні України.
5. Кіпр – це острів на заході Азії.
6. Острів Кіпр знаходиться на заході Азії.
7. Аравійський півострів знаходиться на південному заході Азії.
8. Країни Саудівська Аравія, Ємен, Оман розташовані на Аравійському півострові.

Завдання 6.

А) Прочитайте та перекладіть слова.

Площа – площі (чого?): площа країни, площа кімнати.
територія – території (чого?): територія країни;
кв. км. – квадратний кілометр.

Б) Складіть 3 речення зі словами, які переклали.

Наприклад: Площа України – 603 тисячі 700 кв. кілометрів.

Завдання 7. Прочитайте текст.

Україна на мапі світу. Її площа

Ви знаєте, що на нашій планеті існує близько 200 (двохсот) країн, які розташовуються на п'яти континентах: в Азії і в Європі, в Африці і в Австралії, у Північній і Південній Америці. Ці держави різні за своїми розмірами (площами), за формою територій, за кількістю населення (людей).

Є країни, які важко знайти на карті через їхні маленькі території, наприклад, Монако, Ліван, Сінгапур. Але є і країни-гіганти: Росія, Китай, Бразилія, США.

Україна знаходиться в Центральній Європі. Вона є однією з найбільших країн Європи. Площа України становить 603,7 (шістьсот три тисячі сімсот) квадратних кілометрів. За територією - це друга країна в Європі після Росії. Площа України більше площі Франції, Іспанії, Швеції та інших країн Європи.

Завдання 8. В якій частині Європи знаходиться Україна? Оберіть правильну відповідь.

- 1. В Північній Європі*
- 2. В Західній Європі*
- 3. В Центральній Європі*

Завдання 9. Виберіть країни-гіганти.

- 1. Росія, Китай, Бразилія*
- 2. Росія, Китай, Монако*
- 3. Бразилія, США, Ліван*

Завдання 10. Яка площа України? Оберіть правильну відповідь.

- 1. 606 тисяч 700 квадратних кілометрів*
- 2. 603 тисячі 700 квадратних кілометрів*
- 3. 602 тисячі 600 квадратних кілометрів*

Завдання 11. Дайте відповіді на запитання.

1. Скільки країн існує на Землі?
2. Які частини світу є на Землі?
3. У якій частині світу знаходиться Україна?
4. У якій частині світу знаходиться Ваша країна?
5. Чому ми говоримо, що Україна – це одна з найбільших країн Європи?

Завдання 12. Назвіть головну та додаткову інформацію, яка є в тексті «Місце України на мапі світу. Її площа».

Завдання 13. Складіть монологічні висловлювання з теми:

1. «Місце України на мапі світу та її площа»;
2. «Місце вашої рідної країни на мапі світу та її площа».

ЧАСТИНА II

Кордони України

Завдання 1.

А) Запишіть, перекладіть і запам'ятайте лексико-граматичні конструкції та мовленнєві моделі (1-6).

- 1) кордон чого? з чим? де?
- 2) кордон чого? з чим? де? по чому?
- 3) який кордон чого? з чим? де?
- 4) що має які кордон (кордони) з чим? де?.
- 5) який кордон чого? проходить по чому? (де?)
- 6) що? межує з чим? де? = де? що? межує з чим? = по чому? що? межує з чим? = де? по чому? що? межує з чим?

Б) Складіть речення про кордони України за поданою лексико-граматичною конструкцією. Використовуйте довідник.

кордон чого? з чим? де?

Довідник:

північ – на півночі;

схід – на сході;

південь – на півдні;

захід – на заході.

Наприклад: Кордон Марокко з Алжиром на сході.

В) Трансформуйте речення з попереднього завдання за моделями:

- 1) кордон чого? з чим? де? по чому?
- 2) який кордон чого? з чим? де?

Довідник:

суша – на півдні по суші, сухопутний кордон;

море – на півночі по морю, морський кордон;

вода – на сході по воді, водний кордон

Наприклад: Кордон Марокко з Алжиром на сході по суші.

Сухопутний кордон Марокко з Алжиром на сході.

3) що має які кордон (кордони) з чим? де?

Наприклад: Україна має сухопутний кордон з Росією на півночі, сході і півдні.

5) який кордон чого? проходить по чому? (де?)

Довідник:

Чорне море – по Чорному морю

Азовське море – по Азовському морю

Середземне море – по Середземному морю

Атлантичний океан – по Атлантичному океану

Наприклад: Морський кордон моєї країни проходить по Атлантичному океану.

Наприклад: На сході по суші Марокко межує з Алжиром.

Завдання 2. Складіть 7 речень за моделями, використовуйте таблицю 2.

Модель 1: (що? має кордон з чим?) Румунія має кордон з Україною.

Модель 2: (що? межує з чим?) Молдова межує з Україною.

Таблиця 2

Росія – з Росією	Білорусь – з Білоруссю
Молдова – з Молдовою	Польща – з Польщею
Словаччина – зі Словаччиною	Угорщина – з Угорщиною
Румунія – з Румунією	Болгарія – з Болгарією
Туреччина – з Туреччиною	Сирія – з Сирією
Марокко – з Марокко	Йорданія – з Йорданією
Україна – з Україною	Нігерія – з Нігерією
Туніс – з Тунісом	Індія – з Індією

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання.

1. З якими країнами межує Ваша країна?
2. З якою країною межує Ваша країна на півдні, на півночі, на сході, на заході?
3. Які кордони має ваша країна?
4. Де розташовані ці кордони?

5. Чи має морські (водні) кордони Ваша країна?
6. Де вони проходять?
7. З якими країнами Ваша країна має сухопутні кордони?
8. З якими країнами межує Ваша країна по воді?

Завдання 4.

А) Прочитайте мікротекст № 1.

Б) Запишіть опорні слова та словосполучення мікротексту № 1.

В) Розкажіть про кордони України використовуючі опорні слова слова та словосполучення.

Мікротекст № 1

Кордон України з Росією складає 2484 (дві тисячі чотириста вісімдесят чотири) кілометри.

Найдовший сухопутний кордон України – це кордон з Росією. Його довжина – 2484 км. Найкоротший сухопутний кордон України – це кордон зі Словаччиною. Його довжина – 98 км.

Завдання 5 . Прочитайте текст. Складіть називний план.

Кордони України

Кожна держава має свої кордони. Україна знаходиться в центрі Європи і межує з багатьма Європейськими державами.

Україна має сухопутний і морський кордон. Сухопутні кордони – на заході, на півночі і на сході, а морський кордон – на південному заході, на півдні, на південному сході.

На півночі Україна межує з Білоруссю і з Росією. Сухопутний кордон з Росією також проходить на сході. На заході Україна має сухопутний кордон з Польщею, з Угорщиною, зі Словаччиною, з Молдовою і з Румунією.

Водний кордон проходить по двох морях – по Чорному морю з Румунією, Болгарією і з Туреччиною, а по Азовському морю – з Росією. Найдовший кордон Україна має з Росією. Його довжина складає 2484 кілометри.

Кордон України зі Словаччиною – найкоротший. Його довжина всього 98 кілометрів. Довжина морських кордонів України складає 1050 кілометрів.

Завдання 6. Складіть речення з поданих слів.

- 1) Довжина, Україна, кордони, складати, морські, 1050 кілометрів.
- 2) Сухопутний, України, кордон, зі Словаччиною, довжина, складати, 98 кілометрів.

Завдання 7. Дайте відповіді на запитання.

1. Що має кожна держава?
2. Які кордони має Україна?
3. Де знаходяться сухопутні кордони України?
4. З якими країнами межує Україна: а) на півночі; б) на сході; в) на заході?
5. Де проходять морські кордони України?
6. З якої сторони Україна має: а) найдовший кордон; б) найкоротший кордон?
7. Скільки кілометрів складає морський кордон України?

Завдання 8. Оберіть правильну відповідь.

Україна має сухопутні кордони з такими країнами:

1. Білорусь, Росія, Польща, Угорщина, Словаччина, Молдова, Румунія
2. Білорусь, Росія, Польща, Угорщина, Чехія, Молдова, Румунія
3. Білорусь, Росія, Польща, Болгарія, Словаччина, Молдова, Румунія

Завдання 9. Оберіть правильну відповідь.

Водний кордон України проходить по таким морям:

1. Чорне море та Середземне море
2. Чорне море й Азовське море

Завдання 10. Підготуйте монологічний вислів з теми (за вибором):

1. «Кордони України».
2. «Кордони моєї країни».

ЧАСТИНА III

Населення України

Завдання 1. Познайомтеся зі словосполученнями.

чисельність населення - багатонаціональна країна -

population (англ.)	multinational country (англ.)
population (фр.)	pays multi-ethnique (фр.)
población (исп.)	país multiétnico (исп.)

Завдання 2. Прочитайте наступні конструкції. Зверніть увагу на дієслівне керування.

жити як? – у дружбі, в любові

Наприклад: Усі народи України живуть у дружбі.

знаходиться де? на якому місці?

Наприклад: За населенням Україна знаходиться на 5 (п'ятому) місці в Європі.

Завдання 3 . Прочитайте та запам'ятайте назви національностей.

Україна – українець, українка (українці)

Білорусь – білорус, білоруска, (білоруси)

Молдова– молдаванин, молдаванка, (молдавани)

Польща – по'ляк, 'полька (поляки)

Болгарія – болгарин, болгарка, (болгари)

Греція – грек, гречанка, (греки)

Завдання 4 . Назвіть свою країну та свою національність.

Завдання 5. Прочитайте текст. Приготуйтеся виконувати тестові завдання.

Населення України

Населення України – 42 мільйони 500 тисяч. За чисельністю населення Україна знаходиться на 5-му місці після Німеччини, Великої Британії, Італії, Франції.

Чисельність населення в різних областях різниться. Найбільшими за чисельністю населення є Харківська, Київська, Дніпропетровська області, тому що ці області є промисловими центрами країни.

Чисельність населення в містах і селах також різниться. В містах проживають – 32 мільйони 574 тисячі осіб, а в селах – 15 мільйонів 878 тисяч. В кожному з чотирьох міст України – Києві, Харкові, Дніпрі, Одесі населення більше 1 млн. людей; в 9-ти містах – більш ніж 500 000 тисяч, в 37-ми – від 100 000 до 500 000 тисяч людей.

Україна – багатонаціональна країна. На території України живуть люди більше ніж 120 національностей: українці, росіяни, кримські татари, білоруси, молдавани, болгары, поляки, греки та інші. Основна частина населення (77,8 %) – це українці. Державна мова – українська, але люди різних національностей мають можливість вивчати свою рідну мову.

Люди всіх національностей в Україні мають рівні права та обов'язки і живуть в дружбі.

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання.

1. Яка чисельність населення України?
2. На якому місці в Європі знаходиться Україна за населенням?
3. Які області найбільші за населенням, чому?
4. Яка чисельність населення в містах і селах?
5. Де населення більше, в містах чи селах?
6. В яких містах населення більше мільйона?
7. Люди скількох національностей живуть в Україні?
8. Люди яких національностей проживають в Україні?
9. Хто складає основну частину населення України?
10. Як живуть в Україні люди всіх національностей?

Завдання 7. Прочитайте фрази. Виправте неправильні твердження.

1. За чисельністю населення Україна знаходиться на 1-ому місці в Європі.
2. Чисельність населення у всіх областях однакова.
3. Найбільшими за кількістю населення є Запорізька, Львівська та Чернівецька області.
4. В селах населення більше, ніж в містах.
5. В 10 містах населення більше 1 000 000 чоловік.
6. Україна – багатонаціональна країна.
7. На території України проживають люди більше 85 національностей.
8. Основна частина населення – це українці.
9. Більша частина українців проживає в Одеській області.
10. Люди всіх національностей в Україні мають рівні права та обов'язки.

Завдання 8. Чисельність населення України складає:

1. 42 мільйон 500 тисяч осіб
2. 44 мільйони 700 тисяч осіб
3. 41 мільйон 700 тисяч осіб

Завдання 9. В яких містах України проживає більше мільйона людей?

1. В Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі
2. В Києві, Харкові, Львові, Одесі, Дніпрі
3. В Києві, Харкові, Одесі, Запоріжжі

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання.

1. Яка чисельність населення вашої країни?
2. Як Ви вважаєте, Ваша країна багатонаціональна?
3. Люди яких національностей живуть у Вашій країні?

Завдання 11. Розкажіть про населення своєї країни.

Завдання 12. Виконайте тест з теми «Місце України на мапі світу. Площа України. Кордони України. Населення».

В якій частині Європи знаходиться Україна?	а) В Північній Європі б) В Західній Європі в) В Центральній Європі
Яка площа України?	а) 606 тисяч 700 квадратних км. б) 603 тисячі 700 квадратних км. в) 602 тисячі 600 квадратних км.
Україна має сухопутні кордони з такими країнами:	а) Білорусь, Росія, Польща, Угорщина, Словаччина, Молдова, Румунія б) Білорусь, Росія, Польща, Угорщина, Чехія, Молдова, Румунія в) Білорусь, Росія, Польща, Болгарія, Словаччина, Молдова, Румунія
Водний кордон України проходить по таким морям:	а) Чорне море та Середземне море б) Чорне море й Азовське море
Чисельність населення України складає:	а) 42 мільйони 500 тисяч осіб б) 44 мільйони 700 тисяч осіб в) 41 мільйон 700 тисяч осіб

В яких містах України проживає більше мільйона людей?	а) В Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі б) В Києві, Харкові, Львові, Одесі, Дніпрі в) В Києві, Харкові, Одесі, Запоріжжі
---	---

ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Державний устрій України (адміністративний поділ, столиця, обласні центри, автономія).

Завдання 1.

А) Запишіть нові слова і словосполучення. Прочитайте їх.

область - обласний (обласна, обласне, обласні)

region (англ.), région (франц.), región (исп.)

обласний центр

район - районний (районна, районне, районні)

district (англ., франц.), barrio (исп.)

міський район, район міста, районний центр

село - сільський (сільська, сільське, сільські)

village (англ., франц.) посёлок aldea (исп.)

сільський район

Б) Прочитайте мікротекст № 1.

Місто Запоріжжя - це обласний центр України. У Запорізькій області є Бердянський район. Місто Бердянськ - це його районний центр.

В) Продовжіть діалог-розпитування за інформацією мікротексту № 1.

- Який центр місто Запоріжжя?

-

- ...?

- У Запорізькій області є Бердянський район.

- ...?

- Це районний центр.

Г) Складіть діалог-розпитування про своє рідне місто за зрчком (Завдання 1 В).

Завдання 2.

А) Запишіть нові слова з довідки про утворення прикметників.

Довідка:

адміністрація – адміністра-т-ивн-ий (адміністра-т-ивн-а, адміністра-т-ивн-е, адміністра-т-ивн-і);

- політика – політич-н-ий (політич-н-а, політич-н-е, політич-н-і);

- культура – культур-н-ий (культур-н-а, культур-н-е, культур-н-і).

Б) Прочитайте фрази. Запитайте у своїх товаришів, що вони знають про Запоріжжя, Київ, Дніпро.

Місто Запоріжжя – це центр Запорізької області.

Запоріжжя – це місто Запорізької області.

Запоріжжя – це обласний центр.

Місто Запоріжжя – це адміністративний і культурний центр Запорізької області.

Місто Дніпро – це адміністративний і культурний центр Дніпровської області.

Місто Київ – це адміністративний і культурний центр Київської області.

Місто Київ – це адміністративний, політичний і культурний центр України.

Завдання 3.

А) Прочитайте назви областей та адміністративних центрів.

Б) Назви яких областей не походять від адміністративних центрів?

Області	Адміністративні центри
1. Вінницька область	1. Вінниця
2. Волинська область	2. Луцьк
3. Дніпропетровська область	3. Дніпро
4. Донецька область	4. Донецьк
5. Житомирська область	5. Житомир

6. Закарпатська область	6. Ужгород
7. Запорізька область	7. Запоріжжя
8. Івано-Франківська область	8. Івано-Франківськ
9. Київська область	9. Київ
10. Кропивницька область	10. Кропивницький
11. Луганська область	11. Луганськ
12. Львівська область	12. Львів
13. Миколаївська область	13. Миколаїв
14. Одеська область	14. Одеса
15. Полтавська область	15. Полтава
16. Рівненська область	16. Рівне
17. Сумська область	17. Суми
18. Тернопільська область	18. Тернопіль
19. Харківська область	19. Харків
20. Херсонська область	20. Херсон
21. Хмельницька область	21. Хмельницький
22. Черкаська область	22. Черкаси
23. Чернівецька область	23. Чернівці
24. Чернігівська область	24. Чернігів
Автономна республіка Крим	Сімферополь

Завдання 4. Закінчіть речення за моделлю.

Модель: що? має що?

Наприклад: Україна має області.

Наприклад: Київська область має райони.

Харківська область має...

Запорізька область має...

Завдання 5 .

А) Запам'ятайте модель.

Модель: що? є центром чого?

Наприклад : Запоріжжя є обласним центром України.

Харків також є обласним центром України.

Бердянськ є районним центром Запорізької області.

Б) Закінчіть речення.

Херсон є ...

Львів є...

Київ є...

Луцьк є...

Одеса є...

Ужгород є...

Полтава є...

Завдання 6. Прочитайте фрази. Запитайте у своїх товаришів, що вони знають про Запоріжжя, Київ, Дніпро.

Місто Запоріжжя – це центр Запорізької області.

Запоріжжя – це місто Запорізької області.

Запоріжжя – це обласний центр.

Місто Запоріжжя – це адміністративний і культурний центр Запорізької області.

Місто Дніпро – це адміністративний і культурний центр Дніпропетровської області.

Місто Київ – це адміністративний і культурний центр Київської області.

Місто Київ – це адміністративний, політичний і культурний центр України.

Завдання 7.

А) Запишіть лексико-граматичні конструкції :

1) *що? має що?*

Наприклад: Україна має області.

2) *що? має скільки чого?*

Наприклад: Україна має 24 області.

3) що? ділиться (поділяється) на що?

Довідка : Кожна держава ділиться на штати (= департаменти = провінції = області).

Наприклад: Сполучені Штати Америки діляться на штати.

Україна ділиться на області.

4) що є центром чого?

Наприклад: Запоріжжя є обласним центром України.

Запоріжжя є адміністративним центром України.

Б) Складіть речення з поданих слів за конструкціями завдання 7 А).

Марокко, Еквадор, провінції, області, Марракеш, Лоха.

Завдання 8. Прочитайте текст. Знайдіть у ньому нові конструкції уроку і випишіть їх.

Україна – незалежна держава, яка знаходиться в Європі.

Столиця України – місто Київ. Україна ділиться на області. Області діляться на райони.

В Україні 24 області. Найбільші області України – Одеська область (33,3 тис. кв. км.), Дніпропетровська область (31,9 тис. кв. км.), Харківська область (31,4 тис. кв. км.), Житомирська область (29,9 тис. кв. км.), Полтавська область (28,8 тис. кв. км.), Херсонська область (28,5 тис. кв. км.), Запорізька область (27,2 тис. кв. км.).

Кожна область має свій обласний центр. Наприклад: Харківська область, яка знаходиться на північному сході України, має свій обласний центр – місто Харків, Херсонська область – місто Херсон, Львівська область – місто Львів, Полтавська область – місто Полтава.

Запорізька область – одна з найбільших областей України. Запоріжжя є її обласним центром. Запорізька область ділиться на 20 районів. Кожен район має свій районний центр. Наприклад: Бердянський район – це найбільший район Запорізької області.

Завдання № 9. Прочитайте фрази. Скажіть, чи правильні ці твердження («так» або «ні»).

1	Україна ділиться на області.	Так Ні
2	Області діляться на райони.	Так Ні
3	В Україні 24 області та одна автономна республіка.	Так

		Ні
4	Запорізька область – одна з найбільших областей України.	Так Ні
5	Запорізька область ділиться на 20 районів.	Так Ні

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання.

1. Який адміністративний поділ України?
2. Скільки обласних центрів є в Україні?
3. Що має кожна область?
4. Скільки районів в Запорізькій області?
5. Яке місто є центром Запорізької області?

Завдання 11. Прочитайте текст ще раз. Перекажіть його. Використовуйте подані лексико-граматичні конструкції.

що? має що?

що? має скільки чого?

що? ділиться на що?

що є центром чого?

Завдання 12. Виконайте тест з теми «Державний устрій України. Адміністративний поділ. Обласні центри України».

Україна ділиться на...	1. Обласні 2. Штати 3. Райони
Обласні діляться на...	1. Райони 2. Департаменти
В Україні	1. 24 області 2. 23 області 3. 22 області
Найбільші області України:	1. Одеська, Дніпропетровська, Харківська, Житомирська, Полтавська, Херсонська, Запорізька

	2. Львівська, Волинська, Київська, Луганська, Миколаївська, Донецька
Запорізька область ділиться на	1. 20 районів 2. 18 районів 3. 16 районів

Завдання 13. Розкажіть про адміністративні центри Вашої країни:

- а) як вони називаються (область, штат, департамент)?
б) які центри є найбільшими?

ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Політико-державний устрій України (Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів).

Завдання 1. Запишіть і запам'ятайте слова та словосполучення.

глава	chairman, president
вибори	election
громадянин (громадянка, громадяни)	citizen
термін=строк	term, period
депутат	deputy
голова	head
уряд	government
влада	power
неподільний	indivisible
недоторканий	intact
підтверджувати	confirm
урочисто	solemnly
проголосити	to declare
всенародний= загальнонародний	nationwide
відзначатися	celebrated

Завдання 2. Із наданих слів утворіть словосполучення за моделлю : іменник+іменник.

голова – держава;
громадянин – Сирія;
депутат – парламент;
строк – робота (праця);
уряд – Україна.

президент – країна;
громадянка – Марокко;
вибори – президент;
голова – парламент;
уряд – Індія.

Завдання 3. Прочитайте прикметники, утворіть словосполучення, використовуйте іменники, які надані праворуч.

парламентський	! орган
президентський	! республіка
законодавчий	! влада
вищий	! орган
зовнішній	! відносини
внутрішній	! політика

Завдання 4. Запишіть лексико-граматичні конструкції та складіть з ними речення.

1) кого? обирати/обрати на скільки років?

Наприклад : Президента обирають на п'ять років.

1) визначати/визначити що?

Наприклад : Парламент визначає зовнішню і внутрішню політику держави.

2) впливати/вплинути на кого? на що?

Наприклад : Парламент держави впливає на виконавчу владу.

3) коли? відбуватися/відбутися що? де?

Наприклад : Через п'ять років відбудуться нові вибори президента держави.

Завдання 5. Прочитайте словосполучення з числівниками. Поставте до них запитання.

- 1 грудня 1991 року;
- 24 серпня 1991 року;
- у 1994 році;
- у 2010 році;
- 450 депутатів.

Завдання 6. Запишіть слова-синоніми.

1) *нинішній (-я, -є, -і) = сьогочасний (-а, -е, -і) = теперішній (-я, -є, -і)*

Наприклад :

- Нинішній Президент України.

2) *черговий (-а, -е, -і) = наступний (-а, -е, -і)*

Наприклад :

- Наступні вибори відбудуться через п'ять років.

3) *володіти чим? = знати що?*

Наприклад :

- Кожний громадянин України володіє українською мовою.

Завдання 7. Прочитайте текст. Дайте відповіді на запитання після тексту.

Політико-державний устрій України

24 серпня 1991 року Верховна Рада урочисто проголосила незалежність України, підтверджену всенародним референдумом 1 грудня 1991 року. З цього моменту територія України є неподільною і недоторканою. На території країни діють тільки Конституція та закони України.

Сьогодні Україна являє собою парламентсько-президентську республіку. Головою держави є Президент. Громадяни держави обирають президента терміном (строком) на 5 років. Президентом України може стати громадянин України, якому (котрому) виповнилось 35 років, який (котрий) останні 10 років мешкає в Україні і володіє українською мовою. Одна і та ж особа може бути президентом тільки 2 строки (терміни).

Після здобуття Україною незалежності в 1991 році президентські вибори проводилися шість разів. Перші вибори Президента незалежної України відбулися 1 грудня 1991 року.

24 серпня – День незалежності України щорічно відзначається як державне загальнонародне свято.

Завдання 8. Дайте відповіді на запитання.

1. Коли Україна стала незалежною державою?
2. Хто є головою держави в Україні?
3. Хто обирає Президента держави?
4. На скільки років обирають Президента України?
5. Хто може стати Президентом України?
6. Коли відбулися перші вибори Президента незалежної України?
7. Скільки разів проводилися президентські вибори в Україні?

Завдання 9. Прочитайте текст.

Законодавча та виконавча влада України

Вищий (найвищий) орган законодавчої влади України – парламент. Верховна Рада – так називається український парламент. Верховна Рада складається з 450 депутатів, які обираються на 5 років. Депутати Верховної Ради обирають голову парламенту (спікера).

Верховна Рада – це вищий законодавчий орган. Вона визначає внутрішню і зовнішню політику держави, впливає на виконавчу владу.

Вищий орган виконавчої влади України – це Кабінет Міністрів (уряд). До складу Кабінету Міністрів входять прем'єр-міністр, перший віце-прем'єр, п'ять віце-прем'єр-міністрів, міністри.

Завдання 10. Закінчіть речення.

- 1) Верховна Рада – це ...
- 2) Депутати Верховної Ради обираються на ...
- 3) Верховна Рада визначає ...
- 4) Вищий орган виконавчої влади в Україні ...
- 5) До складу Кабінету Міністрів входять ...

Завдання 11. Дайте відповіді на запитання.

1. Як називається парламент України?
2. Скільки депутатів складають Верховну Раду України?

3. Що визначає Верховна Рада України?
4. Верховна Рада України – це законодавчий чи виконавчий орган влади?
5. Кабінет Міністрів України – це законодавчий чи виконавчий орган влади?
6. Хто входить до складу Кабінету Міністрів України?

Завдання 12. Виконайте тест з теми «Політико-державний устрій України (Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів)».

Форма державного правління в Україні -	1. Парламентсько-президентська республіка 2. Монархія
Україна стала незалежною державою...	1. 24 серпня 1991 р. 2. 1 грудня 1991 р.
Вищий орган законодавчої влади України -	1. Верховна Рада 2. Кабінет Міністрів
Голову (спікера) Верховної Ради (парламенту) обирають...	1. Депутати Верховної Ради 2. Громадяни України
Вищий орган виконавчої влади України -	1. Кабінет Міністрів (уряд) 2. Верховна Рада
Президента України обирають ...	1. Громадяни України 2. Депутати Верховної Ради

Завдання 13. Розкажіть, що Ви знаєте про Верховну Раду та Кабінет Міністрів України.

Завдання 14. Складіть монологічне висловлювання про уряд Вашої країни.

ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Державні символи України.

Завдання 1. Ознайомтеся зі словами. Нові слова запишіть у зошиті.

пóле	campo	field	champ, terrain
вогóнь	fuego	fire	feu

не́бо	cielo	the sky	ciel
поді́я	evento	event	événement
му́дрість	sabiosa	wisdom	sagesse
бага́тство	riquera	wealth	ricesse
ще́дрість	generosidad	generosity	liberalite
добро́бут	prosperidad	welfare	aisance
прийо́м	recepción	reception	accueil
золоті́й	oro	golden	d'or, en or
печа́тка	estampo	seal, stamp	sceau
фо́н, тло	fondo	background	fond
лі́хо	mal	evil, harm	mal
неща́стя	desgracia	misfortune	malheur
пра́пор, герб, трі́зуб	bandera, escudo, fricediente	flag, coat of arms, trident	drapeau, écusson, trident
за́хист	depensa	protection, defence	défence, protection
ве́лич	grandiosidad	greatness	grandeur
пшени́ця	trigo	wheat	le blé

Завдання 2. Запишіть прикметники. Зверніть увагу на іменники, від яких вони утворені.

- 1) державний (держава)
- 2) незалежний (незалежність)
- 3) суверенний (суверенітет)
- 4) життєвий (життя)
- 5) пшеничний (пшениця)
- 6) суспільний (суспільство)
- 7) політичний (політика)
- 8) дипломатичний (дипломатія)
- 9) релігійний (релігія)
- 10) військовий (військо)

Завдання 3. Утворіть словосполучення з даних пар слів:

за моделлю: прикметник + іменник:

життя – суспільний, політичний

прийом – дипломатичний

гімн – державний

поле – пшеничний

державна – незалежний, суверенний

енергія – життєвий

документ – дипломатичний

за моделлю іменник + іменник:

символ – багатство, добробут

емблема – держава

гімн – країна

мелодія – гімн.

Завдання 4. Запишіть лексико-граматичні конструкції. Зверніть увагу на дієслівне керування.

1) символізувати що?

Наприклад : Синій колір символізує мир.

2) зображати/зобразити що? де? на чому?

Наприклад : Герб держави зображають на печатках.

3) захищати/захистити кого? що? від кого? від чого?

Наприклад : Захистити людей від лиха.

4) затверджувати/затвердити що? де?

Наприклад : Затвердити герб держави.

*5) виконувати/виконати що? де?
виконуватися коли? де?*

Наприклад : Виконувати гімн держави на свята.

Державні символи України

Завдання 5. Від даних дієслів утворіть іменники.

Знати - ..., розуміти - ..., поважати - ..., шанувати. - ..., зображати - ..., символізувати - ..., обрати - ..., захищати -..., виконувати-...

Завдання 6.

А) Запишіть синонімічні конструкції.

що має який колір? = що якого кольору?

Наприклад :

- 1) Прапор України має синьо-жовтий колір.
- 2) Прапор України синьо-жовтого кольору.

Б) Закінчіть речення.

- 1) Прапор Марокко має ...
- 2) Прапор Марокко...
- 3) Прапор Еквадору має ...
- 4) Прапор Еквадору...

В) Напишіть, який колір має прапор Вашої країни. Використайте синонімічні конструкції.

Завдання 7. Прочитайте мікротекст.

Державний герб України

Кожен народ, кожна держава має свою символіку: герб, прапор, гімн. Україна як незалежна суверенна держава також має свої символи.

Герб – це емблема держави. Його зображено на прапорах, грошах, печатках і документах. Державний герб України – золотий тризуб на синьому фоні. Вважається, що тризуб символізує три життєві енергії: мудрість, знання та любов (або вогонь, воду та життя). Чому обрали два кольори: синій та жовтий? Тому що синій – це мир, розуміння, захист, а жовтий – велич, повага, щедрість.

Тризуб прийшов до нас з далекої давнини, але як державний герб його затвердили 19 лютого 1992 р.

Завдання 8. Дайте відповіді на запитання.

1. Які державні символи Ви знаєте?
2. Що таке герб?
3. Який державний герб має Україна?
4. Що символізує герб України – тризуб?

5. Що означають синій та жовтий кольори на гербі України?
6. Коли затвердили державний герб України – тризуб?

Завдання 9. Прочитайте текст.

Національний прапор України

Прапор України являє собою прямокутник, який розділяється на дві частини. Верхня частина синього кольору, а нижня частина жовтого кольору. Синій та жовтий кольори – це державні кольори України. Синій колір – чисте небо, символ миру, жовтий колір – пшеничне поле, символ багатства, достатку.

Синьо-жовтий прапор став національним державним прапором України 28 січня 1992 року.

Для вшанування державного символу України – Прапора України – у 2004 році указом Президента України на загальнодержавному рівні було встановлено свято – День Державного Прапора України, яке відзначається щорічно 23 серпня.

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання.

1. Що являє собою національний прапор України?
2. Коли синьо-жовтий прапор став державним?
3. Що означають синій та жовтий кольори на прапорі України?
4. Якого кольору прапор Вашої країни?
5. Як називається свято для вшанування прапора України? Коли воно відзначається?

Завдання 11.

А) Ви дізналися, який герб та який прапор має Україна, а тепер прочитайте гімн України.

ГІМН УКРАЇНИ

Ще не вмерла України, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття українці, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому;
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.
А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відоб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж ворогами.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Слова: Павла Чубинського

Музика: Михайла Вербицького

Б) Вивчіть напам'ять одну строфу гімну України.

Завдання 12. Прочитайте текст. Складіть питальний план.

Державний гімн України

Гімн – це урочиста пісня. Гімни бувають (існують) державні, релігійні, військові, революційні. Кожна країна має свій державний гімн. Гімни грають велику роль у суспільно-політичному житті.

Україна як незалежна суверенна держава також має свій державний гімн. Це пісня композитора Михайла Вербицького на слова Павла Чубинського «Ще не вмерла України...». Парламент України затвердив цей гімн 15 січня 1992 р.

Кожного ранку, коли починає працювати державне радіо та телебачення України, звучить гімн. Гімн також виконують на святах, на зборах, на дипломатичних прийомах тощо.

Завдання 13. Дайте відповіді на запитання.

1. Що таке гімн?
2. Які існують гімни?
3. Як називається гімн України?
4. Коли затвердили гімн України?
5. Де виконують гімн?

Завдання 14. Яка пісня є гімном Вашої країни? Перекладіть на українську мову головну думку гімну Вашої держави.

Завдання 15. Виконайте тест з теми «Символіка України».

1.Кожний народ, кожна держава мають свою ...	а) пісню б) музику в) символіку
2. Герб – це ...	а) прапор держави б) емблема держави в) документ держави
3. Державний герб України – ... на синьому фоні	а) синій тризуб б) золотий тризуб в) білий тризуб
4. Тризуб символізує три життєвих енергії ...	а) труд, мир, щастя б) розум, доброту, багатство в) мудрість, знання, любов
5. Парламент України затвердив тризуб як малий державний герб ...	а) 19 лютого 1992 р. б) 28 січня 1992 р. в) 15 січня 1992р.
6. Синій колір герба – це ...	а) мир та захист б) гордість та сміливість в) надія та любов
7. Жовтий колір герба – це ...	а) доброта та розум б) велич, повага та щедрість в) краса та чарівність
8. Державний прапор України ... кольору.	а) синьо-червоного б) зелено-жовтого в) синьо-жовтого
9. Державні кольори України – це... .	а) білий та червоний б) синій та жовтий в) синій та зелений
10. Гімн – це урочиста ...	а) музика б) мелодія в) пісня
11. Музику до гімну України написав ...	а) М. Вербицький б) П. Чубинський в) Б. Хмельницький

12. Гімн України починається словами	а) «Ще не знала Україна» б) «Ще не встала Україна» в) «Ще не вмерла України...»
--	---

Завдання 16. Складіть монолог «Державні символи моєї країни».

ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Історичний шлях розвитку України.

ЧАСТИНА I

Україна у VIII-IX століттях

Завдання 1. Прочитайте, запишіть та запам'ятайте слова, які позначають об'єднання людей, пов'язаних родовими (сімейними) стосунками, спільною мовою та територією.

Завдання 2.

А) Запишіть слова, які називають світові релігії та релігійні поняття.

Християнство, іудаїзм, релігія, язичництво, протестантство, мусульманство

Б) Виділіть серед цих слів спільне для інших слово-поняття.

Завдання 3. Прочитайте спільнокореневі слова. Перекладіть їх.

- 1) село, поселення, переселення, розселення;
- 2) пам'ять, запам'ятати, пам'ятник;
- 3) нагадування, спогад;
- 4) єдність, з'єднання, приєднання, возз'єднання, об'єднання.

Завдання 4. Прочитайте текст. Запишіть опорні слова.

Київська Русь

Перші держави на території України з'явилися ще в 5-7 століттях. Давньоруська держава Київська Русь сформувалася в 8-9 століттях, коли навколо Києва об'єдналися слов'янські племена, які жили в центрі і на півдні Східної Європи. Вони займали територію від Балтійського до Чорного морів, від Карпатських гір і до річки Волги. Київська Русь стала центром російського, українського та білоруського народів. Тут сформувалася єдина давньоруська мова.

Київ став центром економічного, політичного і культурного життя держави східних слов'ян.

У кінці 10 століття в 988 році було прийнято християнство. Прийняття християнства призвело до створення пам'яток писемності, мистецтва, архітектури.

На початку 12 століття держава Київська Русь розпалася на кілька невеликих держав.

Завдання 5. За опорними словами стисло відтворіть зміст тексту.

Завдання 6. Закінчіть речення.

- 1) Київська Русь займала територію від.....
- 2) Київська Русь стала центром
- 3) На початку 12 століття держава Київська.....

Завдання 7. Дайте відповіді на запитання.

- 1) Коли з'явилися перші держави на території України?
- 2) Які народи (племена) жили на цій території?

- 3) Центром чого стала Київська Русь?
- 4) До чого призвело прийняття християнства на Русі?

Завдання 8. Перекажіть текст «Київська Русь». Використайте виписані опорні слова .

ЧАСТИНА II

Перша Українська Республіка.

Україна у складі СРСР

Завдання 1. Запишіть лексико-граматичні конструкції.

1) відрікатися / відректися = відмовлятися/відмовитися від чого?

Наприклад : Відмовитися від престолу (влади).

2) створювати / створити що? = створення чого?

Наприклад : Створити власну організацію.

3) що відбувається/відбудеться (станеться) коли? в якому році?

Наприклад : У 1917 році відбулася лютнева революція.

4) відкривати / відкрити/відкритися що? де? коли?

Наприклад : У 1917 році в Києві відкрився Український національний конгрес.

5) обирати / обрати кого? до чого? (куди?)

Наприклад : Обирати представників до Центральної Ради.

Завдання 2. Прочитайте текст. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Перша Українська Республіка

У 1917 році в Росії відбулася лютнева революція. Цар Микола II (другий) відмовився від престолу.

В березні українці створили власну організацію - Центральну Раду. В квітні цього ж року в Києві відкрився Український національний конгрес, на якому було 900 делегатів з усієї України.

На Конгресі було обрано 150 представників до Центральної Ради. Президентом Ради був обраний відомий вчений Михайло Грушевський.

Центральна Рада почала писати конституцію. Але підготовку конституції припинила війна.

Центральна Рада проіснувала всього один рік.

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання.

1. В якому році відбулася лютнева революція в Росії?
2. Хто відмовився від влади?
3. Скільки делегатів було на конгресі?
4. Хто став президентом Ради?
5. Коли і чому Центральна Рада припинила свою роботу?

Завдання 4. Складіть номінативний план до тексту «Перша Українська Республіка» та перекажіть текст за планом.

Завдання 5. Прочитайте текст. Запишіть опорні слова.

Україна у складі СРСР

У 1922 році Українська республіка увійшла до складу СРСР. Вона була другою, після Росії, республікою за площею. Її територія становила близько 450 тисяч квадратних кілометрів, а населення було більше 26 мільйонів осіб. Першою столицею УРСР було місто Харків. Тоді Українська республіка складалася з 12 губерній (областей).

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання.

1. В якому році Українська республіка увійшла в СРСР?
2. Якою була територія України у 1922 році?
3. Із скількох областей складалася УРСР в рік вступу до СРСР?
4. Яким було населення України у момент утворення СРСР?
5. Яке місто стало першою столицею України?

Завдання 7. Перекажіть текст «Україна у складі СРСР». Використовуйте виписані опорні слова.

ЧАСТИНА ІІІ

Утворення незалежної держави. День Незалежності - державне свято України

Завдання 1. Прочитайте текст. Запишіть опорні слова.

Утворення незалежної держави

24 серпня 1991 року Верховна Рада (Парламент) Української республіки проголосила незалежність України. Українська радянська соціалістична республіка вийшла зі складу СРСР і стала незалежною державою.

1 грудня 1991 року відбувся національний референдум, який схвалив це рішення і обрав першого президента України. Першим Президентом незалежної України став Леонід Кравчук. А день 24 серпня з того часу є Днем Незалежності - державним святом України.

Проголошення Акту Незалежності України створило якісно нові умови для радикальних демократичних перетворень.

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання.

1. В якому році Україна стала незалежною державою?
2. Коли відбувся національний референдум? Що він схвалив?
3. Хто став першим Президентом незалежної України?
4. Коли відзначають День Незалежності України?

Завдання 3. Використовуючі опорні слова, складіть монологічне висловлювання про утворення незалежної держави - України.

Завдання 4. Розкажіть про День незалежності Вашої країни.

Завдання 5. Виконайте тест з теми: «Історичний шлях розвитку України».

Перші держави на території України з'явилися в...	1. 7 - 5 століттях 2. 1 – 2 століттях 3. 8 – 9 століттях
Давньоруська держава Київська Русь сформувалася в...	1. 7 - 5 століттях 2. 1 – 2 століттях 3. 8 – 9 століттях
Навколо Києва об'єдналися...	1. слов'янські племена

	<ol style="list-style-type: none"> 2. германські племена 3. арабські племена
Київська Русь стала центром...	<ol style="list-style-type: none"> 1. російського, українського та білоруського народів 2. російського, українського та польського народів 3. болгарського, українського та білоруського народів
Центром економічного, політичного і культурного життя держави східних слов'ян був...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Київ 2. Новгород 3. Чернігів
Християнство було прийнято в...	<ol style="list-style-type: none"> 1. 988 р. 2. 800 р. 3. 900 р.
Революція в Росії відбулася у...	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1916 р. 2. 1917 р. 3. 1918 р.
Коли було створено Центральну Раду?	<ol style="list-style-type: none"> 1. В лютому 1917 р. 2. В березні 1917 р. 3. В квітні 1917 р.
Коли в Києві відкрився Український національний конгрес?	<ol style="list-style-type: none"> 1. В квітні 1917 р. 2. В лютому 1917 р. 3. В березні 1917 р.
Президентом Ради був обраний...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Михайло Грушевський 2. Богдан Хмельницький 3. Тарас Шевченко
В якому році Українська республіка увійшла до складу СРСР?	<ol style="list-style-type: none"> 1. У 1922 р. 2. У 1917 р. 3. У 1918 р.
Яке місто було першою столицею УРСР ?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Київ 2. Харків 3. Одеса
Коли відбувся національний референдум про незалежність?	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 грудня 1991 р. 2. 24 серпня 1991р. 3. 28 червня 1996 р.
Коли Україна стала незалежною державою?	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 грудня 1991 р. 2. 24 серпня 1991р. 3. 28 червня 1996 р.

ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Київ – столиця України. Міста України – Харків, Київ, Запоріжжя, Одеса, Львів.

Завдання 1. Запишіть лексико-граматичні конструкції для опису міст країни.

1) що? розташовується / розташоване (-ий, -а, -і) де?

Наприклад : 1. Харків розташовується на північному сході України.

2. Місто розташоване на північному сході країни.

2) де? розвивати/розвити/розвинутий (-а, -е, -і) що?

Наприклад : 1. У країні розвивається легка промисловість.

2. У місті розвинута хімічна промисловість.

3) що? проходить/пройшло де?

Наприклад : 1. Кожного року в Одесі проходить свято – День сміху.

2. Цього року таке свято пройшло й у нашому місті.

Завдання 2. Прочитайте словосполучення з числівниками.

Поставте запитання до цих словосполучень.

• 800 років	• 250 років	• 363 роки
• 12 грудня 1917 року	• в 1784 році	• в 1256 році

Завдання 3. Утворіть словосполучення з поданих пар слів.

Поставте прикметники у форму множини.

1) великий - міста; 2) очний - хвороби; 3) відомий - вчені; 4) культурний - центри 5) центри - просвітницький; 6) галереї – картинна; 7) центри – промисловий.

Завдання 4. Прочитайте текст про Харків. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Харків – перша столиця України

В Україні 460 міст. Найбільшими з них є Київ, Харків, Дніпро, Одеса, Львів, Запоріжжя. Сьогодні ви познайомитеся з деякими із них.

Отже, Харків. У 1917 році Харків став першою столицею України. У 1934 році уряд країни переїхав у місто Київ, і відтоді Київ є столицею України.

Харків розташований на північному сході країни. Населення міста складає близько 1,5 мільйона людей. У місті є метро, яке з'єднує околиці міста з центром. Це старе місто. Йому вже 363 роки. У Харкові знаходиться один з найстаріших університетів України.

Місто дуже велике та красиве. Це один з центрів української науки, техніки та культури. В Харкові є картинна галерея великого українського поета Тараса Григоровича Шевченка. Пам'ятник поету знаходиться в парку Шевченка.

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Скільки міст є в Україні?
2. Назвіть найбільші українські міста.
3. Де знаходиться Харків?
4. Скільки років цьому старому місту?
5. Центром чого є Харків?
6. Що знаходиться в парку Шевченка?

Завдання 6. Прочитайте текст про Київ. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Київ – столиця України

Київ – це столиця України та одне з найбільших українських міст. Він розташований на півночі центральної частини України. Київ лежить одразу на двох берегах річки Дніпро – правому та лівому, які з'єднують численні мости.

Київ – дуже старе місто, йому вже більш ніж 1,5 тисячі років. В Києві є багато старовинних будівель, палаців, соборів, а також музеїв, що розповідають містянам та гостям столиці про історію цього славетного міста. Колись Київ був центром давньої слов'янської держави – Київська Русь, тому його називають «матір'ю міст руських».

Головна вулиця Києва – Хрещатик. В Києві живуть майже 3 мільйони людей.

Київ – політичний центр України. Саме тут працює уряд країни, парламент (Верховна Рада) та Президент. Також Київ є культурним, економічним та науковим центром країни.

Завдання 7. Прочитайте фрази. Скажіть, чи правильні ці твердження («так» або «ні»).

1. Київ розташований на півночі центральної частини України.
2. Київ лежить одразу на двох берегах річки Дніпро – правому та лівому.
3. Києву вже більш ніж 1,7 тисячі років.
4. Київ був центром давньої слов'янської держави – Київська Русь.
5. Головна вулиця Києва – Володимирська.
6. В Києві живуть майже 2 мільйони людей.

Завдання 8. Дайте відповіді на запитання.

1. Де розташований Київ?
2. Скільки років цьому місту?
3. Що є у Києві?
4. Чому українську столицю називають «матір'ю міст руських»?
5. Яка вулиця є головною в Києві?
6. Яким центром є Київ?

Завдання 9. Прочитайте текст про Одесу. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Одеса - великий морський порт

На півдні України знаходиться ще одне велике місто – Одеса. Одеса є великим морським портом країни. Одеський порт пов'язує Україну з усіма континентами земної кулі.

Це місто з широко розвиненим машинобудуванням, приладобудуванням, хімічною, легкою та харчовою промисловістю. Тут знаходиться південний центр Академії наук України. Широко відомий за межами України інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова. В Одесі працювали відомі вчені І.І. Мечников, Д.І. Менделєєв, І.М. Сеченов.

Одеса – центр міжнародного туризму. Кожного року 1 квітня в Одесі проходить веселе та яскраве свято – День сміху.

Завдання 10. Прочитайте фрази. Скажіть, чи правильні ці твердження («так» чи «ні»).

1. Одеса знаходиться на південному сході України.
2. Одеса є великим морським портом країни.
3. В Одесі працюють підприємства металургії, електроніки, машинобудування, авіації.
4. В Одесі знаходиться південний центр Академії наук України.
5. В Одесі працювали відомі вчені І.І. Мечников, Д.І. Менделєєв, І.М. Сеченов.
6. Одеса – центр міжнародного туризму.

Завдання 11. Дайте відповіді на запитання.

1. Де знаходиться Одеса?
2. З чим пов'язує Україну одеський порт?
3. Яка промисловість розвинута в цьому місці?
4. Який інститут тут знаходиться?
5. Яке свято щорічно проходить в Одесі?

Завдання 12. Прочитайте текст про Львів. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Львів – культурний та науковий центр

Львів – це давнє місто. Йому вже майже 800 років. Він знаходиться на заході України. Тут розвинута хіміко-фармацевтична промисловість. У місті багато навчальних закладів, історичних місць. У Львові є картинна галерея, яка є однією з найбагатших галерей України. Кількість її експонатів перевищує 20 тисяч творів живопису, графіки, скульптури. Львів – це дуже зелене та красиве місто. Львів – це справжнє місто-парк.

Завдання 13. Прочитайте фрази. Скажіть, чи правильні ці твердження («так» або «ні»).

1. Львів – це молоде місто.
2. Львову вже майже 700 років.

3. У Львові розвинута хіміко-фармацевтична промисловість.
4. У місті небагато навчальних закладів, історичних місць.
5. Львівська картинна галерея є однією з найбагатших галерей України.
6. Львів – це дуже зелене та красиве місто.

Завдання 14. Дайте відповіді на запитання.

1. Скільки років Львову?
2. Яка промисловість розвинена у Львові?
3. Яка галерея в Україні є найбагатшою?
4. Яке місто Львів?

Завдання 15. Виконайте тест з теми «Міста України».

1	Якому місту майже 800 років?	а) Одеса б) Харків в) Львів
2	В якому місті є метро?	а) Харків б) Одеса в) Запоріжжя
3	Які відомі вчені працювали в Одесі?	а) Д.І. Менделєєв, І.І. Мечников, І.М. Сеченов б) М.В. Ломоносов, К.А. Тімірязєв, Ч. Дарвін в) І. Ньютон, Л. Гук, Георг Ом
4	В якому місті проходить свято – День сміху?	а) Львів б) Одеса в) Запоріжжя
5	Яке місто було першою столицею України?	а) Київ б) Львів в) Харків

Завдання 16. Складіть монологічне висловлювання «Великі міста моєї країни».

ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Запорізька область. Місто Запоріжжя.

Завдання 1. Запишіть лексико-граматичні конструкції.

1) займати /зайняти що?

Область займає велику територію.

2) що? займає (посідає) яке місце? за чим? (за якою ознакою/прикметою?)

Область займає дев'яте місце за кількістю населення.

*3) створювати /створити що? коли?
утворювати /утворити коли? що?*

Запорізьку область створили (утворили) в 1939 році.

Завдання 2. Правильно прочитайте числівники.

Складатися з 24 (області), створена 10 (січень), 1939 (рік), 27,2 тис. км², населення області – 2, 1 мільйона осіб, більше, ніж 60 (національності), займати 9-те місце, ділитися на 20 (адміністративні райони), близько 1 мільйона (мешканці), у XVII (сімнадцять) столітті, близько 400 (види продукції).

Завдання № 3. Прочитайте назви міст та утворіть назви адміністративних районів Запорізької області. Використовуйте граматичний довідник.

Мелітополь – ... район

Бердянськ – ... район

Пологи – ... район

Василівка – ... район

Гуляйполе – ... район

ГРАМАТИЧНИЙ ДОВІДНИК

Способи творення прикметників

Префіксальним способом прикметники утворюються від:

- а) прикметників: сильний – несильний.
- б) іменників (із прийменником без): без болю — безболісний.

Суфіксальним способом прикметники утворюються від:

- а) іменників: **Мелітополь – Мелітопольський (район)**.
- б) прикметників: малий – маленький
- в) дієслів: пекти — пекучий.
- г) прислівників: сьогодні – сьогоднішній.

Префіксально-суфіксальним способом прикметники утворюються від іменників: при лікарні — прилікарняний.

Основоскладанням утворюються прикметники від:

- а) двох прикметників: темний і синій — темно-синій;
- б) сполучення іменника і прикметника або числівника: довгі ноги — довгоногий.

Завдання 4. Прочитайте текст. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Адміністративний поділ Запорізької області

Україна складається з 24 областей. Одна з них – Запорізька область. Запорізька область розташована (знаходиться) у південно-східній частині України. Створена вона була 10 січня 1939 року.

Область займає велику територію – 27,2 тис. км². Її площа більша за площі деяких європейських держав, наприклад, Данії, Нідерландів. Населення області – 2,1 мільйона осіб.

Крім українців тут проживають росіяни, болгари, поляки, татари, греки – усього більше 110 національностей. За територією і чисельністю Запорізька область посідає 9-те місце в Україні.

Територія області поділяється на 20 адміністративних районів. Кожен район має свій районний центр. Найбільші з районів області – це Бердянський район (районний центр – місто Бердянськ), Мелітопольський район (районний центр – місто Мелітополь), Пологівський район (районний центр – місто Пологи).

Запорізька область – великий промисловий центр не тільки України, але й Східної Європи. В області розвинуте також сільське господарство.

Запорізька область – один з найбільших культурних центрів України. Обласний центр – місто Запоріжжя.

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Де знаходиться (розташована) Запорізька область?
2. Коли була створена Запорізька область?
3. Яка територія і чисельність населення області?
4. Яке місце посідає в Україні Запорізька область за територією і населенням?
5. На скільки районів поділяється територія області?
6. Яке місто є адміністративним центром області?

Завдання № 6.

А) прочитайте слова та словосполучення

Б) нові слова та словосполучення запишіть у зошиті

В) виділіть в кожній з двох груп слово або словосполучення, спільне для інших

- 1) Острів, Запорізька Січ, козаки, фортеця, історичний центр,
- 2) Промисловість, індустрія, сільське господарство, економічний центр, продукція

Завдання 7. Прочитайте текст. Складіть називний план тексту.

Місто Запоріжжя

Запоріжжя – велике адміністративне, культурне та промислове місто. Воно розташоване на південному сході України. Як і Київ, Запоріжжя лежить на двох берегах Дніпра. Йому вже майже 250 років. Головний проспект Запоріжжя – проспект Соборний, який є найдовшим проспектом Європи.

Запоріжжя – одне з найбільших промислових міст України. Тут працюють підприємства металургії, електроніки, машинобудування, авіації, хімічної та харчової промисловості.

В Запоріжжі розташований найбільший острів на річці Дніпро – острів Хортиця, загальною площею близько трьох гектарів. Він є важливою історичною пам'яткою міста.

Завдання 8. Закінчіть речення.

1. Запоріжжя – велике....
2. Як і Київ, Запоріжжя лежить
3. Головний проспект Запоріжжя –....
4. Запоріжжя – одне з найбільших....
5. В Запоріжжі розташований найбільший острів....

Завдання 9. Дайте відповіді на запитання.

1. Де розташоване Запоріжжя?
2. Який проспект у Запоріжжі головний?
3. Які підприємства працюють у Запоріжжі?
4. Яку продукцію виробляють підприємства Запоріжжя?
5. Яка загальна площа острова Хортиця?

Завдання 10. Перекажіть текст. Використовуйте складений називний план.**Завдання 11. Виконайте тест з теми «Запорізька область. Місто Запоріжжя».**

Запорізька область поділяється на ...	15 районів 220 районів 20 районів
Запорізька область розташована...	у південній частині України у південно-східній частині України у північній частині України
Населення області –	3 мільйони осіб 2,1 мільйона осіб 2,6 мільйонів осіб
Запорізька область –	промисловий центр сільськогосподарський центр промисловий та сільськогосподарський центр
Обласний центр –	Запоріжжя Бердянськ Мелітополь
Головна вулиця Запоріжжя –	вулиця Сталеварів проспект Соборний

	проспект Маяковського
Загальна площа	близько двох гектарів
Хортиці –	близько трьох гектарів
	близько чотирьох гектарів

Завдання 12. Підготуйте монологічне висловлювання про область, з якої Ви приїхали.

Завдання 13. Напишіть твір «Моє рідно місто».

ЗАНЯТТЯ № 8

Тема : Місто, у якому ми живемо і навчаємося.

Завдання 1.

А) Прочитайте прикметники, назвіть іменники, від яких вони утворились.

Обласний, адміністративний, історичний, районний, промисловий, культурний, науковий, вільний, індустріальний.

Б) Прочитайте складні слова, визначте, від яких слів вони утворені.

Машинобудування, електроенергетика, гідроелектростанція (ГЕС), Дніпрогес = ... + ...

В). Розгляньте схему. Складіть речення, використовуючи лексико-граматичну конструкцію:

що? – (це) що?

Бердянськ – це культурний центр Запорізької області.

що? є чим?

Бердянськ є культурним центром Запорізької області.

Завдання 2. Запишіть лексико-граматичні конструкції.

1) захищати / захистити кого? що? від кого? від чого?

Необхідно захищати кордони держави від ворогів.

Він захистив свого товариша від хуліганів.

2) засновувати / заснувати що?

коли? в якому році? в якому столітті?

Місто Запоріжжя заснували у XVIII (вісімнадцятому) столітті.

3) експортувати що? куди?

Продукцію багатьох заводів міста експортують в різні країни світу.

Завдання 3. Прочитайте мікротекст. Прочитайте назви адміністративних районів міста та знайдіть їх на мапі.

Адміністративний поділ міста Запоріжжя

Запоріжжя – адміністративний центр Запорізької області. Тут проживає більше 700 тисяч осіб. Місто ділиться на 7 адміністративних районів: Олександрівський, Заводський, Комунарський, Дніпровський, Вознесенівський, Хортицький, Шевченківський.

Мапа адміністративних районів м. Запоріжжя	Адміністративні райони м. Запоріжжя
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Олександрівський 2. Заводський 3. Комунарський 4. Дніпровський 5. Вознесенівський 6. Хортицький 7. Шевченківський

Завдання № 4.

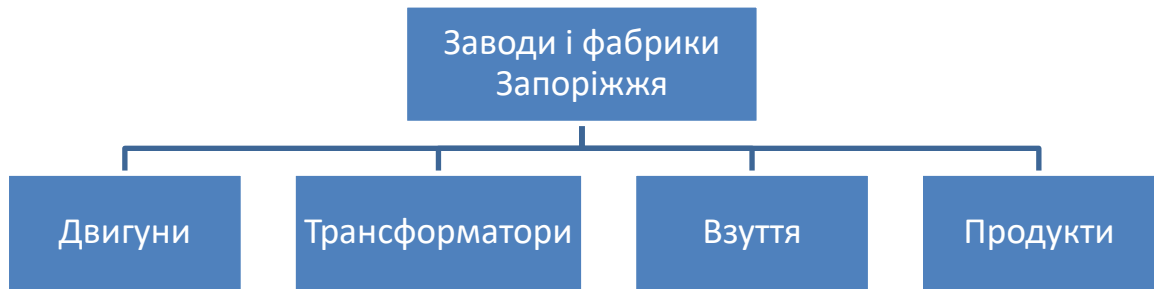
А) Прочитайте мікротекст.

Б) Розгляньте схеми.

В) Перекажіть текст, використовуючи схеми.

Сьогодні Запоріжжя – це величезний промисловий центр України. Найбільш розвинуті металургія, машинобудування, електроенергетика. У місті працює більше 100 (ста) великих і малих заводів і фабрик, які виробляють метал, виготовляють машини, трансформатори, двигуни, взуття, продукти харчування і багато іншого.

Завдання № 5.

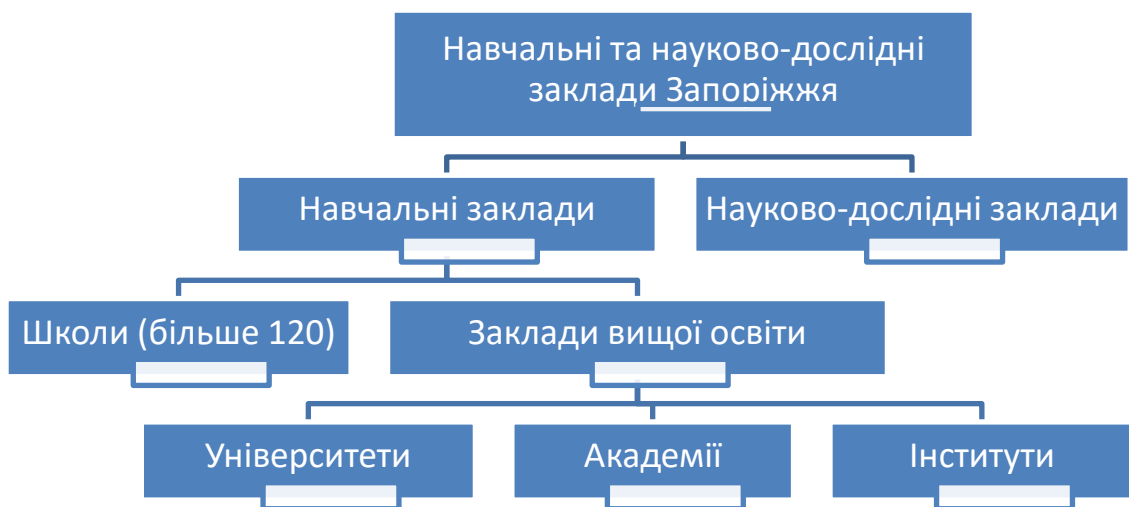
А) Прочитайте мікротекст.

Б) Розгляньте схему.

В) Прочитайте список навчальних закладів Запоріжжя.

Г) Перекажіть текст, використовуючи схему та список навчальних закладів Запоріжжя.

Запоріжжя – це науковий і культурний центр України. Запорізькі вчені відомі не тільки в Україні, але і в інших країнах. У місті працює 4 університети, дві академії, декілька інститутів, більше 120 шкіл, є свої науково-дослідні центри. Часто кажуть, що Запоріжжя – це місто студентів. Це дійсно так, тому що кожний четвертий мешканець міста вчиться.

Заклади вищої освіти Запоріжжя

- 1) Запорізький державний медичний університет (ЗДМУ)
- 2) Медична академія післядипломної освіти (ЗМАПО)
- 3) Запорізький національний університет (ЗНУ)
- 4) Національний університет «Запорізька політехніка»
- 5) Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій (ЗІЕІТ)
- 6) Класичний приватний університет (КПУ)
- 7) Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія

Завдання № 6. Прочитайте мікротекст. Запитайте у своїх товаришів, у яких культурних та спортивних закладах міста вони були.

У Запоріжжі декілька театрів (Запорізький академічний обласний український музично-драматичний театр імені Володимира Магара, Запорізький академічний театр молоді, Запорізький обласний театр ляльок та інші), є кіноконцертний зал і філармонія, цирк, 3 музеї, спортивний манеж, багато спортивних залів, басейнів. Запорізькі спортсмени – чемпіони світу з плавання, боротьби і боксу.

Завдання 7. Прочитайте текст. Складіть питальний план.

Місто, у якому ми живемо і навчаємося

Запоріжжя – адміністративний центр Запорізької області, розташований на двох берегах Дніпра. Тут проживає більше 700 тисяч чоловік. Місто ділиться на 7 адміністративних районів.

Своєю назвою Запоріжжя зобов'язане відомим дніпровським порогам. Пороги – це скелі, розташовані у річці. Територія сучасного міста – це історичний центр України. В цьому краї за порогами мешкали запорізьки козаки. Козаки – вільні люди. Вони захищали південні кордони держави від ворогів. Місце, де мешкали козаки, називалося Запорізька Січ. Вона була розташована на острові Хортиця. Зараз острів Хортиця – державний заповідник, на його території знаходиться музей історії Запорізької Січі, багато історичних пам'яток.

Місто Запоріжжя заснували у 1770 році. Початок місту поклала Олександрівська фортеця. Стрімко розвивався Олександрівськ. У 1921 році місту дали нову назву – Запоріжжя. Символ міста – Дніпрогес.

Дніпровська гідроелектростанція – це перша велика гідроелектростанція в Україні. Її будували 6 років. Дніпрогес дав місту нове життя. Сюди приїхали жити та працювати тисячі людей, економіка міста швидко розвивалась, були збудовані нові заводи, багато житлових будинків.

Сьогодні Запоріжжя – це величезний промисловий центр України. Найбільш розвинуті металургія, машинобудування, електроенергетика. У місті працює більше 100 (ста) великих і малих заводів і фабрик, які виробляють метал, виготовляють машини, трансформатори, двигуни, взуття, продукти харчування і багато іншого. Продукцію багатьох заводів міста експортують в різні країни світу.

Запоріжжя – це науковий і культурний центр України. Запорізькі вчені відомі не тільки в Україні, але і в інших країнах. У місті працює 4 університети, дві академії, декілька інститутів, більше 120 шкіл, є свої науково-дослідні центри. Часто кажуть, що Запоріжжя – це місто студентів. Це дійсно так, тому що кожний четвертий житель міста вчиться.

У Запоріжжі декілька театрів, є кіноконцертний зал і філармонія, цирк, 3 музеї, спортивний манеж, багато спортивних залів, басейнів. Запорізькі спортсмени – чемпіони світу з плавання, боротьби і боксу.

Запоріжжя – це красиве місто на березі Дніпра. Центральна вулиця міста – проспект Соборний. Він починається від залізничного вокзалу і закінчується біля Дніпрогесу. Його довжина 11 кілометрів 200 метрів. Це найдовший проспект Європи. У місті багато парків, красивих площ, кафе, клубів. Тут багато місць, де можна добре і весело відпочити. Запоріжці люблять своє місто.

Завдання 8. Ще раз прочитайте текст. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 2).

Завдання 9. Замість крапок поставте дієслово доконаного або недоконаного виду.

1. *Запоріжжя – це перше місто, з яким ми вже ... в Україні. Мій друг (товариш) у кожному новому місті ... з театрами, музеями, пам'ятниками.*

(знайомитись – познайомитись)

2. *Козаки завжди ... південні кордони Росії від ворогів. Одного разу люди ... своє місто від ворогів.*

(захищати – захистити)

3. Заводи мого міста ... мотори, метал та багато іншого.
Нещодавно на цьому заводі ... нові машини.

(виробляти – виробити)

4. У Запоріжжі ... багато заводів, де працюють тисячі людей.
Дніпрогес ... 6 років.

(будувати – побудувати)

5) Проспект Соборний ... від залізничного вокзалу і закінчується біля
Дніпрогеса. Історія міста ... в 1770 р.

(починатися – початися)

Завдання 10. Закінчіть речення.

1. Своєю назвою Запоріжжя зобов'язане
2. Дніпрогес – це
3. У Запоріжжі багато великих і малих
4. Центральна вулиця починається
5. Тут багато місць, де

Завдання 11. Дайте відповіді на запитання.

- 1) Яким містом є Запоріжжя?
- 2) Де розташовується це місто?
- 3) Скільки років Запоріжжю?
- 4) Скільки підприємств працює в Запоріжжі, що вони виробляють?
- 5) Що є важливою історичною пам'яткою міста Запоріжжя?

Завдання 12. Розкажіть про Запоріжжя з опорою на план тексту.

Завдання 13. Виконайте тест з теми «Місто, у якому ми живемо і навчаємося».

Запоріжжя поділяється на ...	а) 15 районів б) 20 районів в) 7 районів
Запоріжжя – великий ... центр.	а) аграрний б) аграрно-промисловий в) промисловий
В Запоріжжі проживає більше ... осіб.	а) 700 тисяч б) 600 тисяч

	в) 800 тисяч
Центральна вулиця Запоріжжя – це	а) проспект Соборний б) проспект Metallургів в) бульвар Т.Г. Шевченка
Символ Запоріжжя –	а) Дніпрогес б) музей історії Запорізької Січі в) проспект Соборний

Завдання 14. Складіть діалог-бесіду «Місто, у якому ми живемо і навчаємося».

Завдання 15. Підготуйте розповідь про своє рідне місто.

ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Запорізька Січ. Українське козацтво.

Завдання 1. Запишіть лексико-граматичні конструкції.

	Лексико-граматичні конструкції	Приклади
1.	<i>ЩО знаходилося під владою ЧОГО</i>	Україна знаходилася під владою сусідніх держав.
2.	<i>ХТО йшов КУДИ</i>	Українські люди йшли в південні степи.
3.	<i>ХТО заснував ЩО</i>	Дмитро Вишневецький заснував головну фортецю.
4.	<i>ЩО належало ЧОМУ</i>	Вища влада належала козацькій раді.
5.	<i>ХТО прославився ЧИМ</i>	Козаки прославилися своєю мужністю, сміливістю та відвагою.

Завдання 2. Прочитайте групи однокорених слів. На які запитання відповідають ці слова? Визначте частини мови.

- 1) Запоріжжя, запорожець, запорізький;
- 2) козак, козацтво, козацький;
- 3) Україна, українець, українка, український.

Завдання 3. Дайте відповіді на питання «де?», «куди?», «звідки» за зразком.

Зразок: Площа – на площі – на площу – з площі.

Степ, південь, армія, місто, фортеця, похід, Запоріжжя.

Завдання 4. Прочитайте текст. Складіть питальний план тексту.

Запорізька Січ – спадкоємиця української державності

У XIV-XV століттях Україна знаходилася під владою сусідніх держав – Литви та Польщі. Українські люди хотіли бути вільними, тому вони йшли в південні степи. Там вони займалися землеробством, скотарством, полюванням та рибальством. Цих людей почали називати козаками – вільними людьми.

Більша частина козацтва жила за порогами Дніпра. Пороги – це ряди кам'яних скель. Ця територія України мала назву «Запоріжжя». На Дніпрі було багато великих та маленьких островів. На них козаки будували свої міста (січі).

Відомий козацький герой князь Дмитро Вишневецький заснував головну фортецю козаків – Запорізьку Січ. Вона знаходилася на дніпровському острові Хортиця. Вся влада в Запорізькій Січі належала козацькій раді. На раді козаки обирали козацького гетьмана та його помічника – старшину, вирішували головні питання січового життя. Запорізька Січ була схожа на маленьку державу, в якій були свої правила та закони. Ось чому Запорізьку Січ вважають спадкоємицею української державності, а волелюбних козаків – її новими творцями.

«У боротьбі з татарами, турками, поляками, московитами гетьмани українських козаків доводили свої війська до Москви та Константинополя, Бахчисараю та Кракова. Чисельність козацької армії сягала 40 тисяч осіб. Найвидатнішими перемогами козацьких військ стали морські походи на Константинополь, Синоп, битва під фортецею Хотин (1621 р.) та взяття фортеці Кодак (1635 р.)» [2, с. 95].

Найвідомішими козацькими ватажками були гетьман Криштоф Косинський, Северин Наливайко, Петро Сагайдачний, та інші.

Козаки прославилися своєю мужністю, сміливістю та відвагою в різних країнах світу.

Завдання 5. Ще раз прочитайте текст. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1).

Завдання 6. Знайдіть у тексті відповіді на запитання.

1. Чому українці йшли в південні степи?
2. Чим вони займалися?
3. Як називали цих людей?
4. Що означає слово «козак»?
5. Чому територію біля річки Дніпро називали Запоріжжям?
6. Хто заснував Запорізьку Січ?
7. Чим прославилися козаки?
8. Назвіть найвидатніші перемоги козацьких військ.

Завдання 7. Розкажіть, що Ви дізналися про запорізьких козаків та становлення української державності. Використовуйте свої записи: план та ключові слова.

Завдання 8. Розкажіть про боротьбу за державність у Вашій країні.

ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Скарбниця українського козацтва – острів Хортиця.

ЧАСТИНА I

Хортиця – унікальний природний комплекс

Завдання 1. Скажіть, від яких іменників утворені подані прикметники:

- річковий – ...
- природний – ...
- історичний – ...
- європейський – ...
- національний – ...

Завдання 2. Запишіть і перекладіть слова та словосполучення до мікротексту «Хортиця – унікальний природний комплекс».

Рідкісні птахи, лелека чорний, лебідь шипун, гоголь, сапсан, безхребетні тварини, махаон, жук-олень, богомол.

Завдання 3. Прочитайте текст. Запишіть опорні слова.

Хортиця – унікальний природний комплекс

Хортиця – острів на Дніпрі. Це найбільший річковий острів у Європі. Вчені стверджують, що острів сформувався більше 2 млн. років тому. Його площа – 2,6 тисяч гектарів. Довжина острова – 12,5 км, ширина – 2,5 км.

Немає такого острова як Хортиця, ні за величиною, ні за красою, ні за цінністю природних та історичних пам'яток. На острові росте 960 видів рослин. З них 28 видів занесено до Червоної книги України, а також 11 видів рослин які занесені до Європейського червоного списку. Фауна острова представлена 30 (тридцятьма) видами звірів і 120 (ста двадцятьма) видами птахів. З них 33 види занесено до Червоної книги. Це такі рідкісні птахи як лелека чорний, лебідь шипун, гоголь, сапсан та інші. Було встановлено, що на території острова Хортиця живуть понад 670 видів безхребетних тварин. Серед безхребетних 34 види занесено до Червоної книги України: махаон, жук-олень, богомол та інші.

Заповідник «Хортиця» створено у 1965 році, а в 1993 році він отримав статус національного.

Завдання 4. Прочитайте лексико-граматичні конструкції та знайдіть їх у тексті.

- 1) *хто стверджує що?*
- 2) *що сформувалося коли?*
- 3) *що занесено до чого?*
- 4) *що представлено чим?*
- 5) *що створено коли?*

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

- 1) Що таке Хортиця?
- 2) Коли сформувався цей острів?
- 3) Яка довжина та ширина Хортиці?

- 4) Скільки видів рослин росте на острові Хортиця?
- 5) Скільки видів звірів живе на острові Хортиця?
- 6) Скільки видів птахів живе на острові Хортиця?
- 7) Скільки видів птахів занесено до Червоної Книги?
- 8) Які птахи занесні до Червоної Книги?
- 9) Скільки видів безхребетних тварин живе на острові Хортиця?
- 10) Коли було створено заповідник Хортиця?

ЧАСТИНА II.

Скарбниця українського козацтва – острів Хортиця

Завдання 1. Запишіть нові слова та перекладіть їх:

Спадкоємиця, державність, землеробство, скотарство, рибальство, полювання, вирубувати, розчищати, господарський, волелюбний, вільний.

Завдання 2. Прочитайте текст. Складіть питальний план.

Скарбниця українського козацтва – острів Хортиця

На острові розташовувалася перша козацька столиця – Хортицька Січ. Її заснував відомий козацький герой князь Дмитро Вишневецький.

У XIV-XV століттях Україна знаходилася під владою сусідніх держав – Литви та Польщі. Українські люди хотіли бути вільними, тому вони йшли в південні степи. Там вони займалися землеробством, скотарством, полюванням та рибальством. Цих людей почали називати козаками – вільними людьми.

«Січ – мати, от де треба помирати», – говорили запорозькі козаки, які називали себе «січовиками». Назва Січ походила від слова «сікти». Від завойовників колись можна було врятуватися тільки в лісі. Там люди вирубували («сікли») дерева, розчищаючи територію.

Всього було 7 січей. Це були адміністративні, бойові та господарські центри Війська Запорізького. Запорізька Січ була схожа на маленьку державу, в якій були свої правила та закони. Ось чому Запорізьку Січ вважають спадкоємицею української державності, а волелюбних козаків – її новими творцями. Козацтво проіснувало 200 років (1540-1770 рр.).

Завдання 3. Знайдіть в тексті пряму мову та трансформуйте її в непряму.

Завдання 4. Ще раз прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

- 1) Що таке Хортицька Січ?
- 2) Хто заснував Хортицьку Січ?
- 3) Чому українські люди йшли у південні степи?
- 4) Чим займалися українці у південних степах?
- 5) Як називали вільних людей?
- 6) Чому ми кажемо, Запорізька Січ – спадкоємиця української держави?

ЧАСТИНА ІІІ

Традиції козацтва в сучасному житті

Завдання 1. Прочитайте текст. Складіть називний план до тексту.

Традиції козацтва в сучасному житті

Козацтво як явище не має аналогів в історії людства. Козаки відомі своєю мужністю, сміливістю та відвагою в різних країнах світу.

Козак – це воїн-лицар. Запорізькі козаки добре володіли всіма видами зброї. Супутницею козаків була шабля. Її називали «матір'ю рідною, сестрицею». На багатьох стародавніх картинах запорожці зображені зі списами. Ними мистецькі володіли всі козаки. Також вони влучно стріляли із луків, метали ножі та кинджали, орудували нагайками. Кінь для козака – вірний супутник, товариш, брат рідний. У легендах нерідко кінь і козак були однією істотою.

Сьогодні військово мистецтво демонструють козаки Кінного театру на острові Хортиця. Фольклорно-етнографічний колектив відродив національні традиції козацтва Запорізької Січі в період XVII – XVIII століть.

Вистави відбуваються на широкій площі етнографічного музею просто неба (під небом, не в приміщенні). Це імпровізована театральна сцена, на якій розташовані козацькі курені, кузня, гончарня, зброярня,

стайні. В усьому – національний колорит, витриманість стилю, художній смак.

Програма включає елементи військового мистецтва – трюки на конях, роботу батогом, захоплюючі козацькі ігри та розваги. Також проводиться старовинний ритуал «Посвячення в козаки».

Виступ Запорізьких козаків супроводжується пострілами з гармат, боєм барабанів, національною музикою. Породисті коні, яскраві національні костюми, український колорит, середньовічна зброя переносять глядачів на століття назад.

Дотриманням запорізьких традицій, майстерністю верхової їзди і акторським талантом хортицькі козаки здобули собі славу далеко за межами нашого краю.

Але не тільки Кінний театр зберігає народні традиції. Спас – це вид козацького бойового мистецтва, відтворений на основі елементів традиційного козацького бою. Зберігаючи традиції предків, Спас було відроджено як вид спортивних змагань. У Запоріжжі було створено дитячо-юнацьку спортивну школу козацького бойового мистецтва «Спас». Перші змагання було проведено у 1998 році. Існує всеукраїнська федерація «Спас». Її підрозділи є в усіх регіонах України.

В народі стверджують: «Козацькому роду не було, не має і не буде переводу».

Завдання 2. Замість крапок вставте потрібні слова з тексту.

1. Козацтво як явище, не має аналогів...
2. ... називали «матірью рідною, сестрицею».
3. У легендах нерідко ... і ... були однією істотою.
4. Сьогодні військово мистецтво демонструють козаки ... на острові Хортиця.
5. Вистави відбуваються на широкій площі ... просто неба (під небом, не в приміщенні).
6. Виступ Запорізьких козаків супроводжується ...
7. Спас – це ...
8. В народі стверджують: «Козацькому ...

Завдання 3. Складіть монолог «Що я дізнався про острів Хортиця?»

ЗАНЯТТЯ № 11

Тема: Географічне положення України. Флора. Фауна. Корисні копалини.

ЧАСТИНА I

Географічне положення України

Завдання 1. Запишіть лексико-граматичні конструкції.

1) що? проходить по чому? де?

Межа проходить по морю на півдні України.

2) що? омиває що?

Чорне море омиває береги України.

3) що? розташоване де?

Територія України розташована на південному заході Східної Європи.

4) що? проходить по чому?

Морський кордон проходить по Чорному та Азовському морям.

5) що? зручно і сприятливе для чого? Не зручно і не сприятливо для чого?

Географічне положення України дуже зручне і сприятливе для розвитку сільського господарства країни.

Завдання 2. Утворіть іменники від дієслів.

- 1) Розташовуватися / розташуватися де?
- 2) Розвиватися розвинутися як?
- 3) Межувати з чим? де?
- 4) Впливати / вплинути на кого? на що?
- 5) Проходити / пройти де? по чому?

Завдання 3. Утворіть прикметники від іменників.

Північ, південь, схід, захід, держава, суша, шлях, море, степ, село, чорнозем, господарство.

Завдання 4. Прочитайте текст. Складіть питальний план до тексту.

Географічне положення України

Україна – суверенна європейська держава. Її площа – 603,7 тис. кв.км.

Територія України розташовується на південному заході Східно-Європейської рівнини. 95% території України — це рівнини. На південному заході та півдні країни розташовані дві гірські системи – Карпатська та Кримська. Довжина Карпат — близько 270 кілометрів. Найвища гора українських Карпат — Говерла (2061 м). Довжина Кримських гір — 150 кілометрів. Найвища точка цих гір – Роман-Кош - 1500 метрів.

На півдні територія України виходить до морів — Чорного та Азовського. Берегова лінія становить 2 тис. км. На Чорному морі знаходяться міста-порти: Одеса, Миколаїв, Херсон, Іллічівськ. Глибина Чорного моря сягає двох кілометрів. Влітку температура води в ньому становить + 23-25 градусів. Азовське море з'єднується з Чорним Керченською протокою.

Середня глибина Азовського моря становить 8 – 10 метрів. Максимальна глибина — 14 метрів. Середня температура води в ньому влітку біля берегів досягає + 30 градусів. Взимку в морі вода замерзає.

На території України існує близько 23 тисяч великих і маленьких річок.

Найбільша річка – Дніпро. Інші великі річки України – це Десна, Дністер, Дунай, Південний та Західний Буг. Найхолодніший місяць в Україні — січень, найтепліший – липень. Температура повітря взимку досягає -15°C , влітку $+25-35^{\circ}\text{C}$.

Клімат України — м'який, помірно-континентальний. Такий клімат сприяє розвитку сільського господарства. Чорноземні ґрунти складають основну частину території України. Південна і південно-східна Україна знаходиться під впливом сухого клімату. Це несприятливо для розвитку сільського господарства.

Але в цілому географічне положення України дуже зручне і сприятливе для розвитку сільського господарства країни.

Завдання 5. Ще раз прочитайте текст. Знайдіть лексико-граматичні конструкції (завдання 1)

Завдання 6. Замість крапок вставте потрібні слова з тексту.

1. Територія України знаходиться на південному заході

2. На південному заході та півдні країни розташовані дві гірські системи –
3. Найвища гора українських Карпат –
4. На півдні територія України виходить до морів –
5. Азовське море з'єднується з Чорним
6. На території України існує близько
7. Найбільша річка –
8. Інші великі річки України – це
9. Клімат України –
- 10.... складають основну частину території України.

ЧАСТИНА II

Флора. Фауна

Завдання 1. Утворіть прикметники від поданих іменників. Використовуйте довідник.

Рослина, різноманітність, земля, дерево, ліки, море, багатство, тварина.

Довідник:

Рослинний, тваринний, земельний, багатий, різноманітний, дерев'яний, лікарський, морський.

Завдання 2. Утворіть іменники від дієслів.

Утворити, містити, добувати, рости, поширювати, існувати, складати.

Завдання 3. Запишіть нові слова та перекладіть їх рідною мовою.

	Українська	Англійська
1	чагарник	shrub, bush
2	дуб	oak
3	сосна	pine
4	ялинка	tree
5	бук	beech
6	граб	hornbeam
7	береза	birch
8	верба	willow
9	тополя	poplar
10	звіробій	hypericum
11	ромашка	chamomile

12	валеріана	valerian
13	калина	guelder rose
14	заєць	hare
15	їжак	hedgehog
16	вовк	wolf
17	коза	goat
18	лисиця	fox
19	гава	crow
20	горобець	sparrow
21	ластівка	swallow
22	синиця	tit
23	голуб	pigeon
24	дельфін	dolphin

Завдання 4. Прочитайте текст. Складіть називний план тексту та запишіть ключові слова до свого плану.

Рослинний і тваринний світ України

«Рослинний і тваринний світ України багатий і різноманітний. 25 тисяч видів рослин утворюють багатобарвний вінок України. Ліси України займають 10 млн. гектарів. Гори Карпати складають 39%, Полісся – 26 % усієї території України». [1, с. 45]

У лісах України росте 200 деревних і чагарникових видів рослин. Це — дуб, сосна, ялина, бук, ясен, граб, береза, верба, тополя і багато інших.

В Україні зростає також багато різних квітів. Серед них близько 1 (однієї) тисячі видів лікарських рослин. Це звіробій, ромашка, валеріана, калина та інші. На території України знають близько 10 тисяч видів грибів.

Багатий і різноманітний тваринний світ України. Існує близько 45 тисяч видів тварин. Найвідоміші це: заєць, їжак, вовк, коза, лисиця. На території України живе безліч птахів. Найпоширеніші з них — гава, горобець, ластівка, синиця, голуб.

У річках і озерах України багато риби.

Фауна України нараховує близько 6600 видів тварин, які живуть у воді. У Чорному морі живе близько 2400 видів риб. Серед них дельфіни.

Фауна Азовського моря нараховує близько 400 видів морських тварин. Серед них 79 видів риб і один вид дельфінів.

На сьогодні в Червону книгу України записано близько 400 видів тварин і рослин, яких залишилося дуже мало.

Завдання 5. Напишіть повідомлення за темою «Флора і фауна моєї країни».

ЧАСТИНА III

Корисні копалини

Завдання 1. Запишіть нові слова та перекладіть їх рідною мовою.

	Українська	Англійська
1	Залізна руда	Iron Ore
2	Ртутна руда	Mercury ore
3	Марганець	Manganese
4	графіт	graphite
5	вугілля	coal
6	доломіт	dolomite
7	кухонна сіль	kitchen salt
8	титан	titanium
9	сірка	sulfur
10	нафта	oil
11	корисні копалини	minerals
12	кам'яновугільний басейн	Carboniferous pool

Завдання 2. Прочитайте текст «Корисні копалини». Складіть питальний план до тексту.

Корисні копалини

Територія України багата на різноманітні копалини. Серед них близько 60% світових запасів марганцю, залізних та ртутних руд.

Марганець, залізна руда, графіт, вугілля, доломіти, титан, сірка, кухонна сіль — основні корисні копалини України.

Головне місце серед них займає кам'яне вугілля. Найбільший кам'яновугільний басейн країни — це Донецький басейн. Його запаси становлять близько 50 млрд тонн вугілля. В Україні також є запаси нафти і природного газу.

У багатьох місцях є мінеральні води, в тому числі і лікувальні. Найвідоміші курорти України, які використовують лікувальні властивості мінеральної води — це Трускавець, Моршин, Миргород, Хмільник, Солотвине, Східниця, Черче, Шаян, Поляна, Солочин, Берегове тощо.

У Запорізькій області у Мелітопольському районі є джерела мінеральної води – Мирненської та Молочанської.

Завдання 3. Напишіть повідомлення за темою «Корисні копалини моєї країни».

ЗАНЯТТЯ № 12

Тема: Українські свята, традиції, звичаї.

Завдання 1. Прочитайте повідомлення.

Сьогодні ми познайомимось з українськими святами, традиціями та звичаями. Так як ви живете в Україні, вам буде цікаво дізнатись, які свята тут відзначають.

Які бувають свята? Їх можна розділити на кілька груп: міжнародні, національні (державні), релігійні, народні, професійні, місцеві, сімейні.

1. До міжнародних свят належать:

- Новий рік;
- Перше травня;
- 8 березня

2. Національні державні свята – це:

- День Незалежності (24 серпня);
- День Конституції (28 червня);
- День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (День Перемоги) (9 травня).
- День захисника України (14 жовтня)

3. Релігійні свята:

- Різдво (7 січня), (25 грудня)
- Великдень (відзначають у квітні або у травні);
- Трійця (відзначають у травні або червні)

4. Народні свята:

- Масляна (березень);
- Івана Купала (липень);
- Ярмарки

5. Професійні свята, наприклад: День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента тощо.

6. Місцеві: День міста (14 жовтня).

7. Сімейні: дні народження, весілля, входи тощо.

Завдання 2. Скажіть, на які групи поділяються свята.

Завдання 3. Ознайомтеся зі святкуванням Нового року.

Прочитайте текст «Новий рік».

Новий рік

Новий рік – одне з найдавніших і найпопулярніших календарних свят. Це, мабуть, єдина подія, яку протягом століть щорічно відзначають у всіх країнах і на всіх континентах. Це свято знають, люблять і з нетерпінням чекають люди, різні у своїх етнонаціональних традиціях і релігійних переконаннях.

В Україні на Новий рік прикрашають приміщення, будинки, вулиці.

Символами Нового року є ялинка, Дід Мороз та його онука Снігуронька.

Для родинної ялинки деякі прикраси батьки роблять разом з дітьми. Це сніжинки, гірлянди тощо. Це радісний день для дітей. Вони вдягають маскарадні костюми. Дід Мороз та Снігуронька приносять їм подарунки.

Також існує традиція бажати один одному щастя та здоров'я, дарувати подарунки своїм батькам і друзям.

Новий рік в Україні зустрічають в ніч з 31 грудня на 1 січня. Традиційно накривають святковий стіл, на якому ми можемо бачити багато страв.

Феєрверки, салюти о 12 годині ночі – це також традиція. Традицією є новорічні розваги: карнавали, жартівливі ворожіння, танці, співи тощо.

Завдання 4. Закінчіть речення.

1. Новий рік – одне з найдавніших...
2. В Україні на Новий рік прикрашають... .
3. Символами Нового року є... .
4. Для родинної ялинки деякі прикраси... .
5. Дід Мороз та Снігуронька приносять... .
6. Існує традиція бажати один одному щастя та здоров'я, дарувати ...
7. Новий рік в Україні зустрічають в ніч з

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Чому Новий рік є міжнародним святом?
2. Назвіть символи Нового року.
3. Як в українській родині готуються до Нового року?
4. Що люди бажають один одному на Новий рік?
5. Коли Новий рік святкують в Україні?
6. Коли Новий рік святкують у Вашій країні?
7. Які новорічні розваги Ви знаєте?

Завдання 6. Виконайте тест.

Новий рік в Україні зустрічають в ніч з ...	а) з 31(тридцять першого) грудня на 1 (перше) січня б) з 1 (першого) на 2 (друге) січня в) з 30 (тридцятого) на 31 грудня (тридцять перше)
2. Символом Нового року є:	а) лаврова гілка (гілка лавру) б) ялинка, Дід Мороз та Снігуронька в) сніг, мороз
3. Подарунки приносять...	а) Дід Мороз та Снігуронька б) Святий Миколай в) Сусіди
4. На Новий рік діти вдягають...	а) маскарадні костюми б) шкільну форму

	в) повсякденний одяг
5. Традиційно накривають святковий стіл, на якому ...	а) одна головна страва б) багато страв в) тільки солодкі страви

Завдання 7. Прочитайте та запишіть лексико-граматичні конструкції .

- 1) відзначити що?
- 2) прикрашати що?
- 3) вітати кого? з чим?

Завдання 8. Прочитайте текст «Українські свята». Запишіть складний план.

Українські свята

Усі свята, які відзначають в Україні, можна поділити на кілька груп: державні, міжнародні, релігійні, народні, професійні, сімейні.

Державні свята – це

- День Незалежності – 24 серпня;
- День Конституції – 28 червня;
- День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні – 9 травня;
- День захисника України – 14 жовтня.

«Кожен рік 24 серпня в Україні відзначають День Незалежності. 24 серпня 1991 року Верховна Рада прийняла закон про те, що Україна є вільною незалежною державою. 28 червня в Україні відзначають День Конституції. У цей день в 1996 році Верховна Рада прийняла нову Конституцію України – першу Конституцію незалежної української держави». [3, с. 450] Основний закон – Конституцію України – було визнано Венеціанською комісією Ради Європи одним з найкращих на континенті.

9 Травня – День Перемоги. 9 травня 1945 р. закінчилася війна з фашистською Німеччиною. Війна тривала 4 важких роки, український народ втратив 5 мільйонів осіб. 9 травня – це пам'ять про тих, хто захищав свою батьківщину, це день вдячності тим, хто віддав своє життя за перемогу над ворогом, і тим, хто дав життя новому поколінню. У Запоріжжі 9 травня багато людей приходять на Алею

Слави і до інших пам'ятників, щоб покласти квіти, а увечері відбувається великий концерт на площі Фестивальній і, звичайно, святковий салют.

Міжнародні свята:

- Новий рік;
- 1 Травня;
- 8 Березня.

Як і в інших країнах, у нас святкують Новий рік. Ставлять ялинку, прикрашають її іграшками і ходять у гості. О 12 (дванадцятій) годині ночі, коли приходить (наступає) Новий рік, люди вітають одне одного, бажають щастя, здоров'я, успіхів у роботі і навчанні. Потім усю ніч до ранку вони веселяться, співають і танцюють. Діти дуже люблять це свято. Вони очікують на подарунки від Діда Мороза.

Улюблене весняне свято – це, звичайно, 8 Березня, Міжнародний жіночий день. У цей день чоловіки обов'язково дарують жінкам квіти і різноманітні подарунки. Зі святом 8 Березня сини вітають матерів, чоловіки – дружин, брати – сестер, молоді люди – своїх дівчат. У деяких країнах є схоже свято – називається День матері.

Українці святкують 1(перше) травня. За традицією в ці дні люди відпочивають на природі.

Релігійні свята:

- Різдво (7 січня), (25 грудня);
- Великдень (відзначають у квітні або у травні);
- Трійця (відзначають у травні або в червні);
- День Святого Миколая та інші.

Різдво святкують 25 грудня або 7 січня, а Великдень – навесні. У ці дні люди йдуть до церкви, вітають рідних та друзів і готують святкові страви. День Святого Миколая в Україні кожного року відзначають 19 грудня. Усі діти з великим нетерпінням чекають на це свято. Напередодні діти пишуть до святого Миколая листи зі своїми побажаннями і вкидають їх у поштову скриньку або кладуть за вікно. За традицією, цієї ночі батьки кладуть слухняним дітям подарунки під подушки. А неслухняним – кладуть в'язку різок. Вважалося, що імена тих, хто гідний, чи негідний подарунка записувалися в Золотій книзі, якою володів святий Миколай.

Народні свята: Масляна та інші.

Коли зима закінчується, люди прощаються з нею і зустрічають весну. Це відбувається на Масляну, яка триває один тиждень. Це гарне

веселе свято – люди печуть млинці (символи сонця) та пригощають один одного. Зазвичай у ці дні відбуваються ярмарки.

Професійні свята. В Україні відзначають багато професійних свят: День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента, День будівельника. Наприклад, День медичного працівника відзначають у третю неділю червня.

Сімейні свята: дні народження, входи, весілля тощо. У кожній родині є свої сімейні свята.

Завдання 9. Знайдіть у тексті «Українські свята» лексико-граматичні конструкції.

- 1) *відзначити що?*
- 2) *прикрашати що?*
- 3) *вітати кого? з чим?*

Завдання 10. Закінчіть речення.

1. Усі свята, які відзначають в Україні, можна поділити на кілька груп:
...
2. Кожен рік 24 серпня в Україні відзначають... .
3. 28 червня в Україні відзначають... .
4. Основний закон було визнано Венеціанською комісією Ради Європи... .
5. 9 Травня –... .
6. У Запоріжжі 9 травня... .
7. Діти очікують на... .
8. Улюблене весняне свято – це... .
9. В Україні відзначають багато професійних свят:
10. Сімейні свята:

Завдання 11. Дайте відповіді на запитання.

1. На які групи можна поділити усі свята, які відзначають в Україні?
2. Які свята є державними?
3. Як святкують День Перемоги у Запоріжжі?
4. Які міжнародні свята відзначають в Україні?
5. Розкажіть, як святкують Масляну в Україні?
6. Про які професійні свята Ви дізналися з тексту?
7. Про які сімейні свята Ви дізналися з тексту?
8. Розкажіть про ваше улюблене свято на батьківщині?

Завдання 12. Виконайте тест.

1	Державні свята це -	а) День Незалежності, День Конституції, Масляна б) День Конституції, День Перемоги, День захисника України, День Незалежності
2	Міжнародні свята це -	а) Новий рік, Перше травня, 8 березня б) Новий рік, День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні – 9 травня, 8 березня
3	Професійні свята це -	а) День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента б) День святого Миколая, день народження, День медичного працівника, День будівельника
4	На святого Миколая дорослі	а) кладуть дітям подарунки під подушку б) дарують жінкам квіти
5	Масляна це -	а) зустріч весни б) прощання з літом
6	Сімейні свята це -	а) дні народження, входи, весілля б) день студента, входи, весілля

Завдання 13. Використовуючи складний план, перекажіть текст «Українські свята».

Завдання 14. Складіть монолог «Моє улюблене свято на батьківщині».

ЗАНЯТТЯ № 13

Тема: Україна сьогодні.

Завдання 1. Запишіть нові слова та словосполучення. Перекладіть їх рідною мовою.

	Українська	Англійська
1	подія	event
2	проміжок часу	time interval
3	посісти гідне місце	take a worthy place
4	загальновизнаний	generally accepted
5	свідчення	testimony
6	Рада Європи	Council of Europe
7	Організація Чорноморського економічного співробітництва	Organization of Black Sea Economic Cooperation — BSEC
8	Світова організація торгівлі	World Trade Organization — WTO
9	Рада Безпеки ООН	United Nations Security Council
10	комітет Міністрів Ради Європи	Committee of Ministers of the Council of Europe
11	миротворчі операції	peacekeeping operations
12	консульські представництва	consular missions
13	здобуття	gaining
14	на честь перемоги	in honor of the victory
15	володар	ruler
16	найпрестижніший	the most prestigious
17	вводити в експлуатацію	put into operation
18	найвизначніше досягнення	the most significant achievement

Завдання 2. Прочитайте текст. Складіть питальний план.

Україна сьогодні

Історія України – це шлях до незалежності, де кожна подія – це крок до мрії. 24 серпня 1991 року на світовій мапі з'явилася Україна – нова, незалежна, суверенна держава. За історично короткий проміжок часу вона посіла гідне місце на міжнародній арені, стала загальновизнаним суб'єктом міжнародних відносин. Свідчення цього –

вступ України до Ради Європи, Організації Чорноморського економічного співробітництва, Світової організації торгівлі, її головування у Раді Безпеки ООН, комітеті Міністрів Ради Європи, активна участь у миротворчих операціях. Сьогодні Україна є членом 68 міжнародних організацій та фінансових інституцій. Вона має дипломатичні та консульські представництва у 130 країнах світу на всіх континентах. У Києві та регіональних центрах діють 134 іноземні дипломатичні представництва.

Уперше синьо-жовтий прапор було піднято 1994 року на зимових Олімпійських Іграх у Ліллігаммері на честь перемоги української фігуристки Оксани Баюл. Відтоді наші спортсмени неодноразово здобували нагороди найвищої проби. 2004 року Андрій Шевченко отримав Золотий м'яч як найкращий футболіст Європи. Золотою рибкою українського спорту називали в світі чотириразову олімпійську чемпіонку та багаторазову чемпіонку Європи і світу Яну Клочкову. У 2011 році здійснилася мрія українських боксерів братів Віталія та Володимира Кличків, які стали володарями усіх найпрестижніших поясів у надважкій ваговій категорії.

Славу України примножували і митці. 2004 року в Стамбулі Руслана Лижичко стала переможницею престижного музичного конкурсу Євробачення. 2003 року художник-мультиплікатор Степан Коваль здобув Срібного ведмедя – нагороду Берлінського Міжнародного кінофестивалю, а у 2011 році режисер Марина Врода стала лауреатом Золотої пальмової гілки Каннського кінофестивалю.

Відомою стала наша країна завдяки здобуттю разом з Польщею права на проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу у 2012 році. Підготовка до змагань мобілізувала українську економіку. Почалося активне будівництво стадіонів, аеропортів, готелів, доріг, інших об'єктів інфраструктури. У 2011 році введено в експлуатацію залізнично-автомобільний мостовий перехід через річку Дніпро у Києві.

Україна – космічна держава. Україна входить до п'ятірки країн, що мають замкнений цикл виробництва космічних ракет. Багато з розроблених технологій не мають аналогів у світі. 31 березня 2011 року Кабінет Міністрів ухвалив план реалізації державної політики у сфері космічної діяльності на період до 2032 року.

День Незалежності України – це найбільше національне свято, оскільки незалежність – найвизначніше досягнення будь-якого народу та гарантія його подальшого розвитку. Історія України — це шлях до

Незалежності, шлях, на якому кожна подія — це крок до мрії. Проголошення 24-го серпня 1991 року Акта Незалежності України створило якісно нові умови для радикальних демократичних перетворень. Перед керівництвом України постало стратегічне завдання — відновлення державності, зміцнення її правових основ та прийняття нової Конституції.

Постановою Верховної Ради створюється конституційна комісія до складу якої ввійшли учені-правознавці, судді, працівники правоохоронних органів, народні депутати. Результатом роботи комісії стало створення двох варіантів проекту Конституції, які були винесені на публічне обговорення. У червні 1996 року депутати Верховної Ради ухвалили Конституцію України.

День прийняття Конституції України — 28 червня 1996 року проголошено Державним святом. Згідно з Конституцією Україна стала президентсько-парламентською державою. Її Основний закон — Конституція України — було визнано Венеціанською комісією Ради Європи одним з найкращих на континенті.

Завдання 3. Закінчіть речення.

1. Історія України – це шлях до незалежності...
2. 24 серпня 1991 року на світовій мапі з'явилася Україна – ...
3. Сьогодні Україна є членом ...
4. Вона має дипломатичні та консульські представництва у ...
5. Відомою стала наша країна завдяки здобуттю разом з Польщею права на проведення...
6. Почалося активне будівництво ...
7. У 2011 році введено в експлуатацію ...
8. Україна – ...
9. Україна входить до п'ятірки країн, ...
10. Багато з розроблених технологій ...
11. День Незалежності України – це найбільше ...
12. Проголошення 24-го серпня 1991 року Акта Незалежності України створило...
13. День прийняття Конституції України —...
14. Згідно з Конституцією Україна стала ...
15. Основний закон — Конституція України — було визнано Венеціанською комісією Ради Європи ...

Завдання 4. Ще раз прочитайте текст «Україна сьогодні». Дайте відповіді на запитання.

1. Коли і де було уперше піднято синьо-жовтий прапор?
2. На честь кого було уперше піднято синьо-жовтий прапор ?
3. Хто і коли отримав Золотий м'яч як найкращий футболіст Європи?
4. Кого називали Золотою рибкою українського спорту?
5. Коли здійснилася мрія українських боксерів братів Віталія та Володимира Кличків?
6. Ким стали брати Володимир та Віталій Клички?
7. Хто став переможницею престижного музичного конкурсу Євробачення у 2004 році?
8. Хто і коли здобув нагороду Берлінського Міжнародного кінофестивалю?
9. Хто і коли став лауреатом Золотої пальмової гілки Каннського кінофестивалю?

Завдання 5. Виконайте тест.

1	Коли на світовій мапі з'явилася Україна – нова, незалежна, суверенна держава?	а) 31 березня 2011 року б) 28 червня 1996 року в) 24 серпня 1991 року
2	Україна є членом ... міжнародних організацій та фінансових інституцій.	а) 130 б) 68 в) 134
3	Україна має дипломатичні та консульські представництва у ... країнах світу на всіх континентах.	а) 130 б) 68 в) 134
4	У Києві та регіональних центрах діють ... іноземні дипломатичні представництва.	а) 130 б) 68 в) 134
5	Коли уперше було піднято державний синьо-жовтий прапор?	а) 1994 року б) 2004 року в) 1991 року

6	Хто отримав Золотий м'яч як найкращий футболіст Європи?	а) Віталій Кличко б) Володимир Кличко в) Андрій Шевченко
7	Яна Клочкова —	а) дворазова олімпійська чемпіонка б) а) триразова олімпійська чемпіонка б) чотириразова олімпійська чемпіонка
8	Срібного ведмедя – нагороду Берлінського Міжнародного кінофестивалю здобув...	а) Володимир Кличко б) Віталій Кличко в) Степан Коваль
9	Лауреатом Золотої пальмової гілки Каннського кінофестивалю стала...	а) Руслана Лижичко б) Марина Врода в) Оксана Баюл
10	День прийняття Конституції України —	а) 31 березня 2011 року б) 28 червня 1996 року в) 24 серпня 1991 року

Завдання 6. Використовуючи питальний план до тексту, складіть діалог-бесіду «Україна сьогодні».

Завдання 7. Складіть діалог-бесіду «Моя країна сьогодні».

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ ТА КЛЮЧІ ДО ТЕСТІВ

ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Україна на мапі світу. Площа України. Кордони України. Населення.

ЧАСТИНА I

Україна на мапі світу. Площа України

Завдання 1. Б)

- 1) Україна розташовується в Центральній Європі.
- 2) Україна знаходиться в центрі Європи.

Завдання 2. Знаходиться, держава, народ.

Завдання 3. А)

Україна розташовується в Європі.

Завдання 4. Б)

Місто Запоріжжя розташовується на південному сході України.

Туніс і Марокко знаходяться на півночі Африки.

Еквадор знаходиться на північному заході Південної Америки.

Завдання 5. В) Запитання 1:

- Україна розташовується в центральній Європі. = Україна знаходиться в центрі Європи.
- Ліван розташовується в західній Азії. = Ліван знаходиться на заході Азії.
- Індія розташовується в південно-східній Азії. = Індія знаходиться на південному сході Азії.

Завдання 8. 1. В Центральній Європі.

Завдання 9. 1. Росія, Китай, Бразилія.

Завдання 10. 2) 603 тисячі 700 квадратних кілометрів.

Завдання 11.

1. На Землі існує близько 200 країн.
2. На Землі є такі частини світу – Азія, Європа, Африка, Австралія, Північна та Південна Америка.
3. Україна знаходиться в Центральній Європі.

5. Тому що за територією – це друга країна в Європі після Росії.

Завдання 12. Головна інформація:

Місце України на мапі світу.

Площа України.

Додаткова інформація:

Кількість країн на Землі.

Місця розташування цих країн.

Розміри країн.

ЧАСТИНА II

Кордони України

Завдання 2.

Словаччина має кордон з Україною. Україна межує зі Словаччиною.

Туреччина має кордон з Україною. Україна межує з Туреччиною.

Білорусь має кордон з Україною. Україна межує з Білоруссю.

Польща має кордон з Україною. Україна межує з Польщею.

Болгарія має кордон з Україною. Україна межує з Болгарією.

Росія має кордон з Україною. Україна межує з Росією.

Угорщина має кордон з Україною. Україна межує з Угорщиною.

Завдання 6.

1) Довжина морських кордонів України складає 1050 кілометрів.

2) Довжина сухопутного кордону України зі Словаччиною складає 98 кілометрів.

Завдання 8.

1. Білорусь, Росія, Польща, Угорщина, Словаччина, Молдова, Румунія.

Завдання 9.

2. Чорне море й Азовське море.

ЧАСТИНА III

Населення України

Завдання 6.

1. Чисельність населення України – 42 мільйони 500 тисяч осіб.

2. За чисельністю населення Україна знаходиться на 5-му місці.

3. Найбільшими за чисельністю населення є Харківська, Київська,

Дніпропетровська області, тому що ці області є промисловими центрами країни.

4. В містах живуть 32 мільйони 574 тисячі осіб, а в селах – 15 мільйонів 878 тисяч.
5. Більше населення в містах.
6. В кожному з чотирьох міст України – Києві, Харкові, Дніпрі, Одесі населення більше 1(одного) мільйона людей.
7. На території України живуть люди більше 120 національностей.
8. В Україні проживають українці, росіяни, кримські татари, білоруси, молдавани, болгары, поляки, греки та люди інших національностей.
9. Основну частину населення України складають українці (77,8 %).
10. Люди всіх національностей в Україні мають рівні права та обов'язки і живуть в дружбі.

Завдання 7.

1. За чисельністю населення Україна знаходиться на 1-ому місці в Європі.
2. Чисельність населення у всіх областях різна (неоднакова).
3. Найбільшими за кількістю населення є Харківська, Київська, Дніпропетровська області.
4. В селах населення менше, ніж в містах.
5. В 4 містах населення більше 1 000 000 осіб.
6. Україна – багатонаціональна країна.
7. На території України живуть люди більше 120 національностей.
8. Основна частина населення – це українці.
9. Більша частина українців проживає в центральних і західних областях.
10. Люди всіх національностей в Україні мають рівні права та обов'язки.

Завдання 8.

1. 42 мільйони 500 тисяч осіб.

Завдання 9.

1. В Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі.

Завдання 12.

В якій частині Європи знаходиться Україна?	в) В Центральній Європі
Яка площа України?	б) 603 тисячі 700 квадратних кілометрів
Україна має сухопутні кордони з	а) Білорусь, Росія, Польща,

такими країнами:	Угорщина, Словаччина, Молдова, Румунія
Водний кордон України проходить по таким морям:	б) Чорне море й Азовське море
Чисельність населення України складає:	а) 42 мільйони 500 тисяч осіб
В яких містах України проживає більше мільйона людей?	а) В Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі

ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Державний устрій України (адміністративний поділ, столиця, обласні центри, автономія).

Завдання 1. В)

- Який центр місто Запоріжжя?
- Місто Запоріжжя - це обласний центр України.
- Який район є у Запорізькій області?
- У Запорізькій області є Бердянський район.
- Який центр місто Бердянськ?
- Це районний центр.

Завдання 3. Б)

Волинська область (Луцьк), Закарпатська область (Ужгород),
Дніпропетровська область (Дніпро).

Завдання 4.

Харківська область має райони.

Запорізька область має райони.

Завдання 5 . Б)

Херсон є обласним центром України.

Львів є обласним центром України.

Київ є обласним центром України.

Луцьк є обласним центром України.

Одеса є обласним центром України.

Ужгород є обласним центром України.

Полтава є обласним центром України.

Завдання 7. Б)

Марокко має області. Марокко має 16 областей. Еквадор має провінції.

Еквадор має 24 провінції. Марокко ділиться на області. Еквадор ділиться на провінції. Марракеш є адміністративним центром Марокко. Лоха є адміністративним центром Еквадору.

Завдання 8.

1) Україна ділиться на області. Області діляться на райони.

що? ділиться (поділяється) на що?

2) Кожна область має свій обласний центр. Кожен район має свій районний центр.

що? має що?

3) Запорізька область ділиться на 20 районів.

що? має скільки чого?

Завдання № 9.

1	Україна ділиться на області.	Так
2	Області діляться на райони.	Так
3	В Україні 24 області та одна автономна республіка.	Так
4	Запорізька область – одна з найменших областей України.	Ні
5	Запорізька область ділиться на 20 районів.	Так

Завдання 10.

1. Україна ділиться на області. Області діляться на райони.

2. В Україні 24 обласні центри.

3. Кожна область має свій обласний центр.

4. У Запорізькій області 20 районів.

5. Місто Запоріжжя є центром Запорізької області.

Завдання 12.

Україна ділиться на...	Області
Області діляться на...	Райони
В Україні	24 області
Найбільші області України:	Одеська, Дніпропетровська, Харківська, Житомирська, Полтавська, Херсонська, Запорізька
Запорізька область ділиться на	20 районів

ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Політико-державний устрій України (Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів).

Завдання 2.

голова держави;
громадянин Сирії;
депутат парламенту;
строк роботи (праці);
уряд України.

президент країни;
громадянка Марокко;
вибори президента;
голова парламенту;
уряд Індії.

Завдання 3.

парламентський орган,
президентська республіка,
законодавча влада,
вищий орган,
зовнішні відносини,

внутрішня політика.

Завдання 5.

- 1 грудня 1991 року; Коли?
- 24 серпня 1991 року; Коли?
- у 1994 році; У якому році?
- у 2010 році; У якому році?
- 450 депутатів. Скільки депутатів?

Завдання 8.

1. 24 серпня 1991 року Україна стала незалежною державою.
2. Головою держави є Президент.
3. Громадяни держави обирають президента.
4. Президента України обирають на 5 років.
5. Президентом України може стати громадянин України, якому виповнилось 35 років, який останні 10 років мешкає в Україні і володіє українською мовою.
6. Перші вибори Президента незалежної України відбулися 1 грудня 1991 року.
7. Після здобуття Україною незалежності в 1991 році президентські вибори проводилися шість разів.

Завдання 10.

- 1) Верховна Рада – це вищий законодавчий орган.
- 2) Депутати Верховної Ради обираються на обираються на 5 років.
- 3) Верховна Рада визначає внутрішню і зовнішню політику держави.
- 4) Вищий орган виконавчої влади в Україні – Міністрів (уряд).
- 5) До складу Кабінету Міністрів входять прем'єр-міністр, перший віце-прем'єр, п'ять віце-прем'єр-міністрів, міністри.

Завдання 11.

1. Верховна Рада – так називається український парламент.
2. 450 депутатів складають Верховну Раду України.
3. Верховна Рада України визначає внутрішню і зовнішню політику держави, впливає на виконавчу владу.
4. Верховна Рада України – це законодавчий орган влади.
5. Кабінет Міністрів України – це виконавчий орган влади.
6. До складу Кабінету Міністрів входять прем'єр-міністр, перший віце-прем'єр, п'ять віце-прем'єр-міністрів, міністри.

Завдання 12.

Форма державного правління в Україні -	Парламентсько-президентська республіка
Україна стала незалежною державою...	24 серпня 1991 р.
Вищий орган законодавчої влади України -	Верховна Рада
Голову (спікера) Верховної Ради (парламенту) обирають...	Депутати Верховної Ради
Вищий орган виконавчої влади України -	Кабінет Міністрів (уряд)
Президента України обирають ...	Громадяни України

ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Політико-державний устрій України (Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів).

Завдання 3.

за моделлю: прикметник + іменник:

суспільне життя, політичне життя

дипломатичний прийом

державний гімн

пшеничне поле

незалежна суверенна держава

життєва енергія

дипломатичний документ

за моделлю іменник + іменник:

символ багатства, добробуту

емблема держави

гімн країни

мелодія гімну

Завдання 5.

Знати - знання, розуміти - розуміння, поважати - повага, шанувати. -

шанування, зображати - зображення, символізувати - символ, обрати - обрання, захищати - захист, виконувати - виконання.

Завдання 6. Б)

1. Прапор Марокко має червоний колір.
2. Прапор Марокко червоного кольору.
3. Прапор Еквадору має жовто-синьо-червоний колір.
4. Прапор Еквадору жовто-синьо-червоного кольору.

Завдання 8.

1. Герб, прапор, гімн – це державні символи.
2. Герб – це емблема держави.
3. Державний герб України – золотий тризуб на синьому фоні.
4. Тризуб символізує три життєві енергії: мудрість, знання та любов (або вогонь, воду та життя).
5. Синій символізує мир, розуміння, захист, а жовтий – велич, повагу, щедрість.
6. Державний герб України – тризуб затвердили 19 лютого 1992 року.

Завдання 10.

1. Прапор України являє собою прямокутник, який розділяється на дві частини.
2. Синьо-жовтий прапор став національним державним прапором України 28 січня 1992 року.
3. Синій колір означає чисте небо, символ миру, а жовтий колір – пшеничне поле, символ багатства, достатку.
5. Це свято називається Днем Державного Прапора України та відзначається щорічно 23 серпня.

Завдання 13.

1. Гімн – це урочиста пісня.
2. Гімни бувають (існують) державні, релігійні, військові, революційні.
3. Гімн України це пісня, яка називається «Ще не вмерла України...».
4. Парламент України затвердив цей гімн 15 січня 1992 року.
5. Гімн також виконують на святах, на зборах, на дипломатичних прийомах тощо.

Завдання 15.

1. Кожний народ, кожна держава мають свою ...	символіку
2. Герб – це ...	емблема держави
3. Державний герб України – ... на синьому фоні	золотий тризуб
4. Тризуб символізує три життєвих енергії ...	розум, доброту, багатство
5. Парламент України затвердив тризуб як малий державний герб ...	28 січня 1992 р.
6. Синій колір герба – це ...	а) мир, розуміння, захист
7. Жовтий колір герба – це ...	б) велич, повага та щедрість
8. Державний прапор України ... кольору	синьо-жовтого
9. Державні кольори України – це ...	синій та жовтий
10. Гімн – це урочиста ...	пісня
11. Музику до гімну України написав ...	М. Вербицький
12. Гімн України починається словами ...	«Ще не вмерла України...»

ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Історичний шлях розвитку України.

ЧАСТИНА I

Україна у VIII-IX століттях

Завдання 2 Б)

релігія

Завдання 6.

1. Київська Русь займала територію від Балтійського до Чорного морів, від Карпатських гір і до річки Волги.

2. Київська Русь стала центром російського, українського та білоруського народів.
3. На початку 12 століття держава Київська Русь розпалася на кілька невеликих держав.

Завдання 7.

1. Перші держави на території України з'явилися ще в 5-7 століттях.
2. На цій території жили слов'янські племена.
3. Київська Русь стала центром російського, українського та білоруського народів.
4. Прийняття християнства призвело до створення пам'яток писемності, мистецтва, архітектури.

ЧАСТИНА II

Перша Українська Республіка. Україна у складі СРСР

Завдання 2.

1) *відрікатися / відректися = відмовлятися/відмовитися від чого?*

Цар Микола II (другий) відмовився від престолу.

2) *створювати / створити що? = створення чого?*

В березні українці створили власну організацію - Центральну Раду.

3) *що відбуватися/відбутися (статися) коли? в якому році?*

У 1917 році в Росії відбулася лютнева революція.

4) *відкривати / відкрити що?*

В квітні цього ж року в Києві відкрився Український національний конгрес, на якому були делегати з усієї України.

5) *обирати / обрати кого? до чого? (куди?)*

На Конгресі було обрано 150 представників до Центральної Ради.

Завдання 3.

1. Лютнева революція відбулася у 1917 році.

2. Від влади відмовився цар Микола II (другий).

3. На Конгресі було 900 делегатів з усієї України.

4. Президентом Ради був обраний відомий вчений Михайло Грушевський.

5. Центральна Рада припинила свою роботу в 1918 році, тому що почалася війна.

Завдання 6.

1. У 1922 році Українська республіка увійшла до складу СРСР.
2. У 1922 році територія України становила близько 450 тисяч квадратних кілометрів
3. Українська республіка складалася з 12 губерній (областей).
4. Населення України було більше 26 мільйонів чоловік.
5. Першою столицею УРСР було місто Харків.

ЧАСТИНА III

Утворення незалежної держави.

День Незалежності - державне свято України

Завдання 2.

1. Україна стала незалежною державою у 1991 році.
2. 1 грудня 1991 року відбувся національний референдум, який схвалив створення незалежної держави.
3. Першим Президентом незалежної України став Леонід Кравчук.
4. День Незалежності України відзначають 24 серпня.

Завдання 5.

Перші держави на території України з'явилися в...	7 - 5 століттях
Давньоруська держава Київська Русь сформувалася в...	8 – 9 століттях
Навколо Києва об'єдналися...	слов'янські племена
Київська Русь стала центром...	російського, українського та білоруського народів
Центром економічного, політичного і культурного життя держави східних слов'ян був...	Київ
Християнство було прийнято в...	988 році.
Революція в Росії відбулася у...	1917 році.
Коли було створено Центральну Раду?	В березні 1917 року.
Коли в Києві відкрився Український національний конгрес?	В квітні 1917 року.

Президентом Ради був обраний...	Михайло Грушевський
В якому році Українська республіка увійшла до складу СРСР?	У 1922 році.
Яке місто було першою столицею УРСР ?	Харків
Коли відбувся національний референдум про незалежність?	1 грудня 1991 року.
Коли Україна стала незалежною державою?	24 серпня 1991 року.

ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Київ – столиця України. Міста України – Харків, Київ, Запоріжжя, Одеса, Львів.

Завдання 2.

Скільки? Вісімсот років (*800 років*), двісті п'ятдесят років (*250 років*), триста шістьдесят три роки (*363 роки*).

Коли? Дванадцятого грудня тисяча дев'ятсот сімнадцятого року (*12 грудня 1917 року*), в тисяча сімсот вісімдесят четвертому році (*в 1784 році*), в тисяча двісті п'ятдесят шостому році (*в 1256 році*)

Завдання 3.

1) великі міста; 2) очні хвороби; 3) відомі вчені; 4) культурні центри 5) просвітницькі центри; 6) картинні галереї; 7) промислові центри.

Завдання 4.

1) що? розташовується / розташоване (-ий, -а, - і) де?

Харків розташований на північному сході країни.

Завдання 5.

1. В Україні 460 міст.
2. Найбільші українські міста – це Київ, Харків, Дніпро, Одеса, Львів, Запоріжжя.

3. Харків знаходиться на північному сході країни.
4. Харкову 363 роки.
5. Харків є центром української науки, техніки та культури.
6. В парку Шевченка знаходиться пам'ятник поету.

Завдання 6.

1) що? розташовується / розташоване (-ий,-а,- і) де?

Київ розташований на півночі центральної частини України.

Завдання 7.

1. Київ розташований на півночі центральної частини України. **(Так)**
2. Київ лежить одразу на двох берегах річки Дніпро – правому та лівому. **(Так)**
3. Києву вже більш ніж 1,7 тисячі років. **(Ні)**
4. Київ був центром давньої слов'янської держави – Київська Русь. **(Так)**
5. Головна вулиця Києва – Володимирська. **(Ні)**
6. В Києві живуть майже 2 мільйони людей. **(Ні)**

Завдання 8.

1. Київ розташований на півночі центральної частини України.
2. Києву більш ніж 1,5 тисячі років.
3. В Києві є багато старовинних будівель, палаців, соборів, а також музеїв, що розповідають містянам та гостям столиці про історію цього славетного міста.
4. Українську столицю називають «матір'ю міст руських», тому що колись Київ був центром давньої слов'янської держави – Київська Русь.
5. Головна вулиця Києва – Хрещатик.
6. Київ є політичним, культурним, економічним та науковим центром країни.

Завдання 9.

1) що? проходить/пройшло де?

Кожного року 1 квітня в Одесі проходить веселе та яскраве свято – День сміху.

Завдання 10.

1. Одеса знаходиться на південному сході України. **Ні**
2. Одеса є великим морським портом країни. **Так**
3. В Одесі працюють підприємства металургії, електроніки, машинобудування, авіації. **Ні**
4. В Одесі знаходиться південний центр Академії наук України. **Так**
5. В Одесі працювали відомі вчені І.І. Мечников, Д.І. Менделєєв, І.М. Сеченов. **Так**
6. Одеса – центр міжнародного туризму. **Так**

Завдання 11.

1. Одеса знаходиться на півдні України.
2. Одеський порт пов'язує Україну з усіма континентами Земної кулі.
3. В Одесі розвинуте машинобудування, приладобудування, хімічна, легка та харчова промисловість.
4. В Одесі знаходиться інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова.
5. Щорічно 1 квітня в Одесі проходить веселе та яскраве свято – День сміху.

Завдання 12.

- 2) *де? розвивати/розвити/розвинуте (-ий, -а, -і) що?*
У місті розвинута хімічна промисловість.

Завдання 13

1. Львів – це молоде місто. **Ні.**
2. Львову вже майже 700 років. **Ні.**
3. У Львові розвинута хіміко-фармацевтична промисловість. **Так.**
4. У місті небагато навчальних закладів, історичних місць. **Ні.**
5. Львівська картинна галерея є однією з найбагатших галерей України. **Так.**
6. Львів – це дуже зелене та красиве місто. **Так.**

Завдання 14.

1. Львову вже майже 800 років.
2. У Львові розвинута хіміко-фармацевтична промисловість.
3. Найбагатшою є Львівська картинна галерея.
4. Львів – це дуже зелене та красиве місто.

Завдання 15.

1	Якому місту майже 800 років?	<i>в) Львів.</i>
2	В якому місті є метро?	<i>а) Харків;</i>
3	Які відомі вчені працювали в Одесі?	<i>а) Д.І. Менделєєв, І.І. Мечников, І.М. Сеченов;</i>
4	В якому місті проходить свято – День сміху?	<i>б) Одеса;</i>
5	Яке місто було першою столицею України?	<i>в) Харків.</i>

ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Запорізька область. Місто Запоріжжя.

Завдання 2.

Складатися з двадцяти чотирьох областей, створена десятого січня, тисяча дев'ятсот тридцять дев'ятий рік, двадцять сім цілих дві десятих тисячі квадратних кілометрів, населення області – дві цілих одна десята мільйона осіб, більше, ніж шістдесят національностей, займати дев'яте місце, ділитися на двадцять адміністративних районів, близько одного мільйона мешканців, у сімнадцятому столітті, близько чотирьохсот видів продукції.

Завдання № 3

Мелітополь – Мелітопольський район

Бердянськ – Бердянський район

Пологи – Пологівський район

Василівка – Василівський район

Гуляйполе – Гуляйпольський район

Завдання 4.

1) займати /зайняти що?

Область займає велику територію – 27,2 тис. км².

2) що? займає (посідає) яке місце? за чим? (за якою ознакою/прикметою?)

За територією і чисельністю Запорізька область посідає 9-те місце в Україні.

*3) створювати /створити що? коли?
утворювати /утворити коли? що?*

Створена вона була 10 січня 1939 року.

Завдання 5.

1. Запорізька область розташована (знаходиться) у південно-східній частині України.
2. Запорізька область була створена 10 січня 1939 року.
3. Територія Запорізької області – 27,2 тис. квадратних кілометрів. Чисельність населення області – 2,1 мільйона осіб.
4. За територією і чисельністю Запорізька область посідає 9-те місце в Україні.
5. Територія області поділяється на 20 адміністративних районів.
6. Адміністративним центром області є місто Запоріжжя.

Завдання № 6 . В)

1) Історичний центр

2) Економічний центр

Завдання 8.

1. Запоріжжя – велике адміністративне, культурне та промислове місто.
2. Як і Київ, Запоріжжя лежить на двох берегах Дніпра.
3. Головний проспект Запоріжжя – проспект Соборний, який є найдовшим проспектом Європи.
4. Запоріжжя – одне з найбільших промислових міст України.
5. В Запоріжжі розташований найбільший острів на Дніпрі – острів Хортиця, загальною площею близько трьох гектарів.

Завдання 9.

1. Запоріжжя розташоване на південному сході України.
2. Головний проспект Запоріжжя – проспект Соборний, який є найдовшим проспектом Європи.
3. У Запоріжжі працюють підприємства металургії, електроніки, машинобудування, авіації, хімічної та харчової промисловості.
4. Вони виробляють сучасну продукцію.
5. Загальна площа острова Хортиця – близько трьох гектарів.

Завдання 11.

Запорізька область поділяється на ...	20 районів.
Запорізька область розташована...	у південно-східній частині України.
Населення області –	2,1 мільйона осіб.
Запорізька область –	промисловий та сільськогосподарський центр.
Обласний центр –	Запоріжжя
Головна вулиця Запоріжжя –	проспект Соборний.
Загальна площа Хортиці –	близько трьох гектарів.

ЗАНЯТТЯ № 8

Тема : Місто, у якому ми живемо і навчаємося.

Завдання 1. А)

Обласний - область, адміністративний - адміністрація, історичний - історія, районний - район, промисловий - промисловість, культурний - культура, науковий - наука, вільний - воля, індустриальний - індустрія.

Завдання 1. Б)

Дніпрогес = Дніпровська гідроелектростанція, машинобудування = машини + будувати, електроенергетика = електро + енергетика, гідроелектростанція = гідро + електро + станція.

Завдання 1. В)

Запоріжжя – адміністративний центр.

Запоріжжя – науковий центр.

Запоріжжя – обласний центр.

Запоріжжя – промисловий центр.

Запоріжжя – культурний центр.

Запоріжжя – історичний центр.

Завдання 2.

1) захищати / захистити кого? що? від кого? від чого?

Вони захищали південні кордони держави від ворогів.

2) засновувати /заснувати що?

коли? в якому році? в якому столітті?

Місто Запоріжжя заснували у 1770 році.

3) експортувати що? куди? у що?

Продукцію багатьох заводів міста експортують в різні країни світу.

Завдання 9.

1. Запоріжжя – це перше місто, з яким ми вже познайомились в Україні. Мій друг (товариш) у кожному новому місті знайомиться з театрами, музеями, пам'ятниками.

2. Козаки завжди захища південні кордони Росії від ворогів. Одного разу люди захистили своє місто від ворогів.

3. Заводи мого міста виробля двигуни, метал та багато іншого. Нещодавно на цьому заводі виробили нові машини.

4. У Запоріжжі побудували багато заводів, де працюють тисячі людей. Дніпрогес будували 6 років.

5. Проспект Соборний починається від залізничного вокзалу і закінчується біля Дніпрогеса. Історія міста почалася в 1770 р.

Завдання 10.

1. Своєю назвою Запоріжжя зобов'язане відомим дніпровським порогам.

2. Дніпрогес – це перша велика гідроелектростанція в Україні.

3. У Запоріжжі багато великих і малих заводів і фабрик, які виробляють метал, виготовляють машини, трансформатори, двигуни, взуття, продукти харчування і багато іншого.

4. Центральна вулиця починається від залізничного вокзалу і закінчується біля Дніпрогесу.

5. Тут багато місць, де можна добре і весело відпочити.

Завдання 11.

1. Запоріжжя є адміністративним центром Запорізької області

2. Це місто розташовується на двох берегах Дніпра.

3. Запоріжжю майже 250 років.

4. У місті працює більше 100 (ста) великих і малих заводів і фабрик, які виробляють метал, виготовляють машини, трансформатори, двигуни, взуття, продукти харчування і багато іншого.

5. Важливою історичною пам'яткою міста Запоріжжя є символ міста – Дніпрогес.

Завдання 13.

Запоріжжя поділяється на ...	в) 7 районів
Запоріжжя – великий ... центр.	в) промисловий
В Запоріжжі проживає більше ... осіб.	а) 700 тисяч
Центральна вулиця Запоріжжя – це	а) проспект Соборний
Символ Запоріжжя –	а) Дніпрогес

ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Запорізька Січ. Українське козацтво.

Завдання 2.

- 4) Що? Запоріжжя (іменник), Хто? Запорожець (іменник), Який? Запорізький (прикметник);
- 5) Хто? Козак (іменник), Що? Козацтво (іменник), Який? Козацький (прикметник);
- 6) Що? Україна, Хто? Українець, Хто? Українка, Який? Український (прикметник).

Завдання 3.

Степ – в степу – в степ – зі степу;

Південь – на півдні – на південь – з півдня;

армія – в армії – в армію – з армії;

місто – в місті – в місто – з міста;

фортеця – у фортеці – у фортецю – з фортеці;

похід – у поході – у похід – з походу;

Запоріжжя – у Запоріжжі – у Запоріжжя – із Запоріжжя.

Завдання 5.

ЩО знаходилося під владою ЧОГО

У XIV-XV століттях Україна знаходилася під владою сусідніх держав – Литви та Польщі.

ХТО йшов КУДИ

Українські люди хотіли бути вільними, тому вони йшли в південні степи.

ХТО заснував ЩО

Відомий козацький герой князь Дмитро Вишневецький заснував головну фортецю козаків – Запорізьку Січ.

ЩО належало ЧОМУ

Вся влада в Запорізькій Січі належала козацькій раді.

ХТО прославився ЧИМ

Козаки прославилися своєю мужністю, сміливістю та відвагою в різних країнах світу.

Завдання 6.

1. Українські люди хотіли бути вільними, тому вони йшли в південні степи.
2. Вони займалися землеробством, скотарством, полюванням та рибальством.
3. Цих людей називали козаками.
4. Слово «козак» означає «вільна людина».
5. Тому що ця територія знаходилася за порогами Дніпра. Пороги – це ряди кам'яних скель.
6. Запорізьку Січ заснував відомий козацький герой – князь Дмитро Вишневецький .
7. Козаки прославилися своєю мужністю, сміливістю та відвагою в різних країнах світу.
8. Найвидатнішими перемогами козацьких військ стали морські походи на Константинополь, Синоп, битва під фортецею Хотин (1621 р.) та взяття фортеці Кодак (1635 р.).

ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Скарбниця українського козацтва – острів Хортиця.

ЧАСТИНА I

Хортиця – унікальний природний комплекс

Завдання 1.

річковий – річка

природний – природа

історичний – історія

європейський – Європа

національний – нація

Завдання 4.

1). хто стверджує що?

Вчені стверджують, що острів сформувався більше 2 мільйонів років тому.

2). що сформувалося коли?

Острів сформувався більше 2 мільйонів років тому.

3). що занесено до чого?

З них 33 види занесено до Червоної книги.

Серед безхребетних 34 види занесено до Червоної книги України: махаон, жук-олень, богомол та інші.

4). що представлено чим?

Фауна острова представлена 30 (тридцятьма) видами звірів і 120 (ста двадцятьма) видами птахів.

5). що створено коли?

Заповідник «Хортиця» створено у 1965 році, а в 1993 році він отримав статус національного.

Завдання 5.

1. Хортиця – острів на річці Дніпрі.
2. Вчені стверджують, що цей острів сформувався більше 2 млн. років тому.
3. Довжина острова – 12,5 км, ширина – 2,5 км.
4. На острові росте 960 видів рослин.
5. На острові Хортиця живе 30 видів звірів.
6. На острові Хортиця живе 120 видів птахів.
7. 33 види птахів занесено до Червоної книги.
8. До Червоної Книги занесені такі птахи як лелека чорний, лебідь шипун, гоголь, сапсан та інші.
9. На території острова Хортиця живуть понад 670 видів безхребетних тварин.

10. Заповідник «Хортиця» було створено у 1965 році, а в 1993 році він отримав статус національного.

ЧАСТИНА II.

Скарбниця українського козацтва – острів Хортиця

Завдання 3.

«Січ – мати, от де треба помирати», – говорили запорозькі козаки які називали себе «січовиками».

Запорозькі козаки, які називали себе «січовиками», говорили, що Січ – це мати і там треба помирати.

Завдання 4.

1. Хортицька Січ – це перша козацька столиця, яка розташована на острові Хортиця.
2. Її заснував відомий козацький герой князь Дмитро Вишневецький.
3. Українські люди хотіли бути вільними, тому вони йшли в південні степи.
4. Там вони займалися землеробством, скотарством, полюванням та рибальством.
5. Цих вільних людей називали козаками.
6. Січ була схожа на маленьку державу, в якій були свої правила та закони. Ось чому Запорізьку Січ вважають спадкоємицею української державності, а волелюбних козаків – її новими творцями.

ЧАСТИНА III

Традиції козацтва в сучасному житті

Завдання 2.

1. Козацтво як явище не має аналогів в історії людства.
2. Шаблю називали «матір'ю рідною, сестрицею».
3. У легендах нерідко кінь і козак були однією істотою.
4. Сьогодні військово мистецтво демонструють козаки Кінного театру на острові Хортиця.

5. Вистави відбуваються на широкій площі етнографічного музею просто неба (під небом, не в приміщенні).
6. Виступ Запорізьких козаків супроводжується пострілами з гармат, боєм барабанів, національною музикою.
7. Спас – це вид козацького бойового мистецтва, відтворений на основі елементів традиційного козацького бою.
8. В народі стверджують: «Козацькому роду не було, не має і не буде переводу».

ЗАНЯТТЯ № 11

Тема: Географічне положення України. Флора. Фауна. Корисні копалини.

ЧАСТИНА I

Географічне положення України

Завдання 2.

1. Розташовуватися / розташуватися - розташування
2. Розвиватися розвинутися - розвиток
3. Межувати - межа
4. Впливати / вплинути - вплив
5. Проходити / пройти - прохід

Завдання 3.

Північ - північний, південь - південний, схід - східний, захід - західний, держава - державний, суша - сухопутний, шлях - шляховий, море - морський, степ - степовий, село - сільський, чорнозем - чорноземний, господарство - господарський.

Завдання 5.

що? розташовується де?

Територія України розташовується на південному заході великої Східно-Європейської рівнини.

що? зручно і сприятливо для чого? Не зручно і не сприятливо для чого?

Але, в цілому, географічне положення України дуже зручне і сприятливе для розвитку сільського господарства країни.

Це несприятливо для розвитку сільського господарства.

Завдання 6.

1. Територія України знаходиться на південному заході великої Східно-Європейської рівнини.
2. На південному заході та півдні країни розташовані дві гірські системи – Карпатська та Кримська.
3. Найвища гора українських Карпат - Говерла (2061 м).
4. На півдні територія України виходить до морів - Чорного моря й Азовського.
5. Азовське море з'єднується з Чорним Керченською протокою
6. На території України існує близько 23 тисяч великих і маленьких річок.
7. Найбільша річка – Дніпро.
8. Інші великі річки України – це Десна, Дністер, Дунай, Південний та Західний Буг.
9. Клімат України – м'який, помірно-континентальний.
10. Чорноземні ґрунти складають основну частину території України.

ЧАСТИНА II

Флора. Фауна

Завдання 2.

Утворити – утворення, містити -- зміст, добувати – добування, рости – ріст, поширювати – поширення, існувати – існування , складати – складання.

ЗАНЯТТЯ № 12

Тема: Українські свята, традиції, звичаї.

Завдання 4.

1. Новий рік – одне з найдавніших і найпопулярніших календарних свят.
2. В Україні на Новий рік прикрашають приміщення, будинки, вулиці.
3. Символами Нового року є ялинка, Дід Мороз та його онука Снігуронька.

4. Для родинної ялинки деякі прикраси батьки роблять разом дітьми.
5. Дід Мороз та Снігуронька приносять подарунки
6. Існує традиція бажати один одному щастя та здоров'я, дарувати подарунки своїм батькам і друзям.
7. Новий рік в Україні зустрічають в ніч з 31 грудня на 1 січня .

Завдання 5.

1. Тому, що це свято щорічно відзначають у всіх країнах і на всіх континентах.
2. Символами Нового року є ялинка, Дід Мороз та його онука Снігуронька.
3. Для родинної ялинки деякі прикраси батьки роблять разом з дітьми.
4. На Новий рік люди один одному бажають щастя та здоров'я.
5. Новий рік в Україні святкують в ніч з 31 грудня на 1 січня.
6. Коли Новий рік святкують у вашій країні?
7. Я знаю такі новорічні розваги: салюти, карнавали, жартівливі ворожіння, танці, співи тощо.

Завдання 6.

Новий рік в Україні зустрічають в ніч з ...	а) 31(тридцять першого) грудня на 1 (перше) січня.
2. Символом Нового року є:	б) ялинка, Дід Мороз та Снігуронька.
3. Подарунки приносять...	а) Дід Мороз та Снігуронька.
4. На Новий рік діти вдягають...	а) маскарадні костюми.
5. Традиційно накривають святковий стіл, на якому...	б) багато страв.

Завдання 9.

1) відзначити що?

Кожен рік 24 серпня в Україні відзначають День Незалежності.
28 червня в Україні відзначають День Конституції.

День Святого Миколая в Україні кожного року відзначають 19 грудня. В Україні відзначають багато професійних свят: День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента, День будівельника.

Наприклад, День медичного працівника відзначають у третю неділю червня.

2) прикрашати що?

Ставлять ялинку, прикрашають її іграшками і ходять у гості.

3) вітати кого? з чим?

Зі святом 8 Березня сини вітають матерів, чоловіки – дружин, брати – сестер, молоді люди – своїх дівчат.

Завдання 10.

1. Усі свята, які відзначають в Україні, можна поділити на кілька груп:

державні, міжнародні, релігійні, народні, професійні, сімейні.

2. Кожен рік 24 серпня в Україні відзначають День Незалежності.

3. 28 червня в Україні відзначають День Конституції.

4. Основний закон – Конституція України – було визнано Венеціанською комісією Ради Європи одним з найкращих на континенті.

5. 9 Травня – День Перемоги.

6. У Запоріжжі 9 травня багато людей приходять на Алею Слави і до інших пам'ятників, щоб покласти квіти, а увечері відбувається великий концерт на площі Фестивальній і, звичайно, святковий салют.

7. Діти очікують на подарунки від Діда Мороза.

8. Улюблене весняне свято – це, звичайно, 8 Березня, Міжнародний жіночий день.

9. В Україні відзначають багато професійних свят: День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента, День будівельника.

10. Сімейні свята: дні народження, входу, весілля тощо.

Завдання 11.

1. Усі свята, які відзначають в Україні, можна поділити на кілька груп: державні, міжнародні, релігійні, народні, професійні, сімейні.
2. Державними святами є День Незалежності – 24 серпня, День Конституції – 28 червня, День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні – 9 травня, День захисника України – 14 жовтня.
3. У Запоріжжі 9 травня багато людей приходять на Алею Слави і до інших пам'яток, щоб покласти квіти, а увечері відбувається великий концерт на площі Фестивальній і, звичайно, святковий салют.
4. В Україні відзначають такі міжнародні свята: Новий рік, 1 Травня, 8 Березня.
5. Масляна триває один тиждень. Це гарне веселе свято – люди печуть млинці (символи сонця) та пригощають один одного. Зазвичай, у ці дні відбуваються ярмарки.
6. Я дізнався (дізналася) про такі професійні свята: День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента, День будівельника тощо.
7. Я дізнався (дізналася) про такі сімейні свята: дні народження, входу, весілля тощо.

Завдання 12.

1	Державні свята це -	б) День Конституції, День Перемоги, День захисника України День Незалежності
2	Міжнародні свята це -	а) Новий рік, Перше травня, 8 березня
3	Професійні свята це -	а) День медичного працівника, День фармацевта, День вчителя, День студента

4	На святого Миколая дорослі	а) кладуть дітям подарунки під подушку
5	Масляна це -	а) зустріч весни
6	Сімейні свята це -	а) дні народження, входи́ни, весілля

ЗАНЯТТЯ № 13

Тема: Україна сьогодні.

Завдання 3.

1. Історія України – це шлях до незалежності, де кожна подія – це крок до мрії.
2. 24 серпня 1991 року на світовій мапі з'явилася Україна – нова незалежна суверенна держава.
3. Сьогодні Україна є членом 68 міжнародних організацій та фінансових інституцій.
4. Вона має дипломатичні та консульські представництва у 130 країнах світу на всіх континентах.
5. Відомою стала наша країна завдяки здобуттю разом з Польщею права на проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу у 2012 році.
6. Почалося активне будівництво стадіонів, аеропортів, готелів, доріг, інших об'єктів інфраструктури.
7. У 2011 році введено в експлуатацію залізнично-автомобільний мостовий перехід через річку Дніпро у Києві.
8. Україна – космічна держава.
9. Україна входить до п'ятірки країн, що мають замкнений цикл виробництва космічних ракет.
10. Багато з розроблених технологій не мають аналогів у світі.
11. День Незалежності України – це найбільше національне свято, оскільки незалежність – найвизначніше досягнення будь-якого народу та гарантія його подальшого розвитку.
12. Проголошення 24-го серпня 1991 року Акта Незалежності України створило якісно нові умови для радикальних демократичних перетворень.

13. День прийняття Конституції України — 28 червня 1996 року проголошено Державним святом.
14. Згідно з Конституцією Україна стала президентсько-парламентською державою.
15. Основний закон — Конституція України — було визнано Венеціанською комісією Ради Європи одним з найкращих на континенті.

Завдання 4.

1. Уперше синьо-жовтий прапор було піднято 1994 року на зимових Олімпійських Іграх у Ліллігаммері.
2. Уперше синьо-жовтий прапор було піднято на честь перемоги української фігуристки Оксани Баюл.
3. 2004 року Андрій Шевченко отримав Золотий м'яч як найкращий футболіст Європи.
4. Золотою рибкою українського спорту називали чотириразову олімпійську чемпіонку та багаторазову чемпіонку Європи і світу Яну Клочкову.
5. Мрія українських боксерів братів Віталія та Володимира Кличків здійснилася у 2011 році.
6. Брати Володимир та Віталій Клички стали володарями усіх найпрестижніших поясів у надважкій ваговій категорії.
7. Переможницею престижного музичного конкурсу Євробачення в Стамбулі у 2004 році стала Руслана Лижичко.
8. Нагороду Берлінського Міжнародного кінофестивалю, Срібного ведмедя, 2003 року здобув художник-мультиплікатор Степан Коваль.
9. Режисер Марина Врода стала лауреатом Золотої пальмової гілки Каннського кінофестивалю у 2011 році.

Завдання 5.

1	Коли на світовій мапі з'явилася Україна – нова незалежна суверенна держава?	в) 24 серпня 1991 року
2	Україна є членом ... міжнародних організацій та фінансових інституцій.	б) 68
3	Україна має дипломатичні та консульські представництва у ... країнах світу на всіх континентах.	а) 130
4	У Києві та регіональних центрах діють	в) 134

	... іноземні дипломатичні представництва.	
5	Коли уперше було піднято державний синьо-жовтий прапор?	а) 1994 року
6	Хто отримав Золотий м'яч як найкращий футболіст Європи?	в) Андрій Шевченко
7	Яна Клочкова —	б) чотириразова олімпійська чемпіонка
8	Срібного ведмедя – нагороду Берлінського Міжнародного кінофестивалю здобув...	в) Степан Коваль
9	Лауреатом Золотої пальмової гілки Каннського кінофестивалю стала...	б) Марина Врода
10	День прийняття Конституції України —	б) 28 червня 1996 року

ПОУРОЧНИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК

Заняття № 1

Українська	English
Адміністративний (-а, -е, -і)	Administrative
адміністрація	an administration
багато	a lot
багатонаціональний(-а, -е, -і)	multinational
берег	a bank; a shore
більше ніж	more than
більший	bigger
важко	difficult
весь (вся, все, всі)	all
виправити	to correct
вислів	an expression
відповідь	an answer
відрізнитися від чогось	to differ from
вода	water
водяний (-а, -е, -і)	water (adj.)
гадати	to suppose
гігант	a giant
говорити	to talk
де	where
департамент	a department
державна	a state
державний (-а, -е, -і)	state (adj.)
дієслівний (-а, -е, -і)	verbal
ділити	to divide
добре	well
довгий (-а, -е, -і)	long
довжина	length
другий (-а, -е, -і)	the second
дружба	friendship
дружній	friendly
жити (де? як?)	to live (where? how?)
знаходиться (де?)	to be located (where?)
з (зі)	with
запам'ятати	to memorize
захід	West
західний	western
Земля	the Earth
індустріальний (-а, -е, -і)	industrial
інший (-а, -е, -і)	other/ another/ different
існувати	to exist

квадратний (-а, -е, -і)	square (adj.)
кілометр	a kilometer
кількість	quantity
кожний (-а, -е, -і)	every/ each
континент	a continent
короткий (-а, -е, -і)	short
кордон	a boarder
країна	a country
люди	people
мапа	a map
маленький (-а, -е, -і)	small / little
мати кордон	to have a boarder
межувати	to border
мільйон	a million
місто	a city
місце	a place
море	sea
морський (-а, -е, -і)	sea (adj.)
найбільший (-а, -е, -і)	the biggest
найдовший (-а, -е, -і)	the longest
найкоротший (-а, -е, -і)	the shortest
національність	nationality
національний (-а, -е, -і)	national
область	a region
однаковий (-а, -е, -і)	same
острів	an island
основний (-а, -е, -і)	main
південь	South
південний (-а, -е, -і)	southern
півострів	a peninsula
північ	North
північний (-а, -е, -і)	northern
площа	a square / an area
право	a right
проживати	to reside
промисловий (-а, -е, -і)	industrial
ріка	a river
рівний (-а, -е, -і)	smooth / flat / even
розташований	located
розташовуватися (де?)	to be located (where?)
світ	world
скільки	how much / many
складати (що?)	to compose (what?)
суша	land
сухопутний (-а, -е, -і)	land (adj.)/ overland

сторона	side
схід	East
східний (-а, -е, -і)	eastern
територія	a territory
тисяча	a thousand
український	Ukrainian
університет	university
центр	center
центральний (-а, -е, -і)	central
чисельність	numerosity
який? (яка? яке? які?)	what

Заняття № 2

Українська	English
Адміністративний (-а, -е, -і)	Administrative
адміністрація	an administration
ваш (ваша, ваше, ваші)	your
весь (вся, все, всі)	all
департамент	a department
ділитися (на що?)	to be divided into
держава	a state
державний (-а, -е, -і)	state (adj.)
знайти	to find
знаходитись	to be / to be located
керувати	to manage / to rule
керування	management
кожен (кожна, кожне, кожний)	every / each
культура	culture
культурний (-а, -е, -і)	cultural
місто	a city
міський	urban
найбільший	the biggest
називатися	to be called
наступний (-а, -е, -і)	next
незалежність	independence
незалежний (-а, -е, -і)	independent
область	a region
обласний (-а, -е, -і)	regional
одна з	one of
північ	North
північний (-а, -е, -і)	northern
поділ	division
поділяти	to divide
політика	politics
політичний (-а, -е, -і)	political
район	a district
районний (-а, -е, -і)	district (adj.)
розказати (про що?)	to tell
село	a village
сільський (-а, -е, -і)	rural
скільки	how much / many
ударний (-а, -е, -і)	striking
устрій	a system
штат	a state

центр Сполучні Штати Америки	a center the United States of America
---------------------------------	--

Заняття № 3

Українська	English
Бути	To be
Верховна Рада	The Verkhovna Rada (The Parliament of Ukraine)
вибори	elections
визначати	to define
виконувати	to execute / to fulfill
виконавчий (-а, -е, -і)	executive
використовувати	to use
виповнюватися	to turn
вищий	higher
відбуватися (де? коли?)	to take place (where? when)
віце-прем'єр	vice prime minister
влада	authority
володіти	to possess
впливати	to affect / to influence
внутрішній (-а, -е, -і)	interior
входити до складу	to be a part of
громадяни	citizens
громадянин (громадянка)	a citizen
грудень	December
депутат	a deputy
держава	a state
закон	a law
законодавчий (-а, -е, -і)	legislative
записати	to record
зараз	now
зватися	to be called
звертати увагу	to pay attention
знати	to know
зовнішній (-а, -е, -і)	external
Кабінет Міністрів	the Cabinet of Ministers
коли	when
нинішній (-а, -е, -і)	present
наступний (-а, -е, -і)	next
незалежний (-а, -е, -і)	independent
могти	to be able
мова	a language
міністр	minister
мешкати	to reside
орган	an organ
обирати	to choose

особа	a person
одна і та ж	one and the same
парламент	parliament
парламентський (-а, -е, -і)	parliamentary
Президент	President
президентський (-а, -е, -і)	presidential
перший (-а, -е, -і)	the first
рік	a year
робота	work
строк	a term
ставати (ким?)	to become (who?)
сьогочасний (-а, -е, -і)	timely
серпень	August
спікер	speaker
склад	a composition
складатися (-а, -е, -і)	to be composed of
термін	a term
теперішній (-а, -е, -і)	current / present
тільки	just
уряд	the government
черговий (-а, -е, -і)	regular

Заняття № 4

Українська	English
Багатство	Wealth
бій	a fight
білий (-а, -е, -і)	white
блакитний (-а, -е, -і)	blue
брат	a brother
браття	brothers
велич	greatness
великий (-а, -е, -і)	big /great
верхній (-я, -с, -і)	upper
виконувати	to execute / to fulfill
війна	a war
військовий (-а, -е, -і)	military
відбитися (відоб'ється)	to reflect
вмерти	to die
вогонь	fire
вода	water
воля	freedom
ворог	an enemy
вороженьки (вороги)	enemies
встати	to get up
герб	an emblem
гімн	an anthem
голубий (-а, -е, -і)	sky-blue
гордість	pride
грати велику роль	to play an essential role
гроші	money
гучний (-а, -е, -і)	loud
давнина	antiquity
далекий (-а, -е, -і)	far
дати	to give
дипломатія	diplomacy
дід	an old man
дізнатися	to get to know/ to learn
доказати	to prove
документ	a document
доля (доленька)	destiny
достаток	prosperity
душа	a soul
життя	life
життєвий (-а, -е, -і)	vital

жовтий (-а, -е, -і)	yellow
завзяття	encouragement
загинути	to perish/ to die
загомоніти	to babble
запанувати	to overlord
затвердити	to approve
захист	defense
захищати (захистити)	to defend
звучати	to sound
збори	meeting
знання	knowledge
зображати (зобразити)	to depict
золотий (-а, -е, -і)	gold (adj.)/ golden
зрадіти	to rejoice
емблема	an emblem
енергія	energy
існувати	existence
козак	Cossack (Ukrainian warrior)
козацький (-а, -е, -і)	Cossack (adj.)
колір (якого кольору?)	a color
композитор	a composer
край	hometown
краса	beauty
кривавий (-а, -е, -і)	bloody
лихо	evil
любов	love
люди	people
малий (-а, -е, -і)	little
мелодія	a melody
мир	peace
мудрість	wisdom
музика	music
надія	hope
народ	the people
народний (-а, -е, -і)	national / public
наспівати	to croon
національний (-а, -е, -і)	national
національність	nationality
нещастя	misfortune
нижній (-а, -е, -і)	lower
ніхто	nobody
обирати	to choose
пан	a lord / sir
панувати	to overlord
печатка	a signet

пісня	a song
поважати	to respect
показувати	to show
положити	to put
поле	a field
поміж	among
починати	to start
прапор	a flag
працювати	to work
праця	labor
прийом	reception
прямокутник	a rectangle
пшениця	wheat
пшеничний (-а, -е, -і)	wheaten
революція	a revolution
релігійний (-а, -е, -і)	religious
рід	family
рідний	native
розглядати	to stare / to gaze
розуміти	to understand
розуміння	understanding
роль	a role
роса	dew
свобода	freedom
свято	a holiday
синій (-а, -е, -і)	blue
символ	a symbol
символізувати	to symbolize
символіка	symbolic
січень	January
слава	glory
сміливість	courage
степ	a steppe
суверенний (-а, -е, -і)	sovereign
суспільний (-а, -е, -і)	social
суспільство	a society
ся (ця)	this
також	also
тіло	a body
тризуб	trident
урочистий (-а, -е, -і)	solemn/ festive
урочистість	solemnity/ festivity
усміхнутися	to smile
частина	a part
чому	why

ще	more
щедрий (-а, -е, -і)	generous
щедрість	generosity
щирий (-а, -е, -і)	sincere
являти собою	to be

Заняття № 5

Українська	English
Архітектура	An architecture
березень	March
білоруський (-а, -е, -і)	Belarusian
більше	more
близько	close
бути	to be
важливий (-а, -е, -і)	important
великий (-а, -е, -і)	big
вийти	to go out
використовувати	to use
вирішити	to decide
відбуватися	to happen
відкривати	to open
відомий (-а, -е, -і)	famous
відмовлятися (відмовитися)	to refuse
відносини	relationship
відректися	to renounce
влада	authority / power
власний (-а, -е, -і)	own
возз'єднання	reunion
вступ	an introduction
вчений	a scientist
всього (все)	all
гори	mountains
губернія	a province
грудень	December
давньоруський (-а, -е, -і)	Old Russian
делегат	a delegate
держава	a state
державний (-а, -е, -і)	state (adj.)
дізнатися	to find out
думати	to think
жити	to live
життя	life
жовтень	October
жовтневий (-а, -е, -і)	October (adj.)

зал	a hall
запам'ятати	to memorise
звістка	news
з'єднання	connection
зректися	to renounce
з'явитися	to appear
економічний (-а, -е, -і)	economic
єдиний (-а, -е, -і)	single
єдність	unity
інший (-а, -е, -і)	the other, another
існування	existence
їудаїзм	Judaism
квітень	April
керівник	a head/ a leader
кінець (у кінці)	end (at the end)
конгрес	congress
конституція	constitution
листопад	November
лютий	February
лютневий (-а, -е, -і)	February (adj.)
майже	almost
мистецтво	art
момент	a moment
мусульманство	Islam
навколо	around
нагадувати	to remind
нагадування	a reminder
найстаріший (-а, -е, -і)	the oldest
народ	the people
народність	nationality
нація	a nation
національний (-а, -е, -і)	national
національність	nationality
невеликий (-а, -е, -і)	small
незалежний (-а, -е, -і)	independent
німецький (-а, -е, -і)	German
новина	news
об'єднання	an association
обирати (обрати)	to elect
область	a region
одноголосно	unanimously
оголосити	to declare
організація	an organization
пам'ять	memory
пам'ятник	a monument

переселення	resettlement
перший	the first
приєднання	accession
писемність	writing
південь	South
підготовка	preparation
племена	tribes
плем'я	a tribe
площа	a square
пов'язати	to connect
поняття	a notion
позначати	to denote
поселення	a settlement
призвести	to cause
початок	beginning
політичний (-а, -е, -і)	political
припинити	to stop
проіснувати	to exist
протестантство	Protestantism
радянський (-а, -е, -і)	Soviet (adj.)
релігія	religion
республіка	republic
референдум	a referendum
рід (роди)	family (families)
рішення	a decision
розпастися	to split up
родовий (-а, -е, -і)	generic
російський (-а, -е, -і)	Russian (adj.)
соціалістичний (-а, -е, -і)	socialistic
свято	a holiday
село	a village
серпень	August
сімейний (-а, -е, -і)	family (adj.)
склад	a storage
складати	to compose
складатися з	to consist of
слов'янський (-а, -е, -і)	Slavic
солдат	a soldier
союз	union
спільний (-а, -е, -і)	common
становити	to be/ to constitute
створити	to create
створення	creation
столиця	a capital
століття	a century

схвалити	to approve
схід	East
східний (-а, -е, -і)	eastern
сформувати	to form
територія	territory
тоді	then
увійти	to enter
утворити	to format /to found
утворення	formation
центр	center
центральний (-а, -е, -і)	central
християнство	Christianity
язичництво	paganism

Заняття № 6

Українська	English
Адміністративний(-а, -е, -і)	Administrative
авіація	aviation
академік	an academician
Академія наук	Academy of Sciences
берег	a bank
більше ніж	more than
близько	close
будівля	a building
виготовляти	to produce
вугільний (-а, -е, -і)	coal (adj.)
великий (-а, -е, -і)	big
веселий (-а, -е, -і)	cheerful
вже	already
вчений (вчені)	a scientist
відтоді	since
важливий (-а, -е, -і)	important
відомий (-а, -е, -і)	famous
вулиця	street
вік	age
графіка	graphics
головний (-а, -е, -і)	main
галерея	a gallery
гість (гості)	a guest (guests)
грудень	December
гектар	a hectare
держава	a state
день	a day
давній (-а, -е, -і)	antient
дуб	an oak
деякий (-а, -е, -і)	some
економічний (-а, -е, -і)	economic
електроніка	electronics
експонат	an exhibit
живопис	painting
захід	West
західний (-а, -е, -і)	western
загальний (-а, -е, -і)	general
земна куля	the Earth

заклад (навчальний заклад)	an institution
історія	history
історичний (-а, -е, -і)	historical
інститут	university
Київська Русь	KievanRus
київський	Kiev
красивий (-а, -е, -і)	beautiful
картина	a painting
кожний (-а, -е, -і)	every/ each
кількість	an amount
квітень	April
континент	a continent
лівий (-а, -е, -і)	left
легкий (-а, -е, -і)	light
люди	people
лежати	to lie
метро	a metro / a subway
місто (міста)	a city (cities)
міський (-а, -е, -і)	city (adj.)
містяни	citizens/ city dwellers
міст (мости)	a bridge (bridges)
машинобудування	engineering
межа (за межами)	limit (outof limits)
металургія	metallurgy
майже	almost
матір	a mother
міжнародний (-а, -е, -і)	international
музей	a museum
море	sea
морський (-а, -е, -і)	sea (adj.)
найбільший (-а, -е, -і)	the largest
наш (наша, наше наші)	our
назвати	to call/ to name
наука	science
науковий (-а, -е, -і)	scientific
найбагатший (-а, -е, -і)	the richest
найдовший (-а, -е, -і)	the longest
населення	population
один з (одна з)	one of
око (очі)	an eye (eyes)
очний (-а, -е, -і)	personal
околиця	suburbs
одразу	at once
острів	an island
північ	North

північний (-а, -е, -і)	northern
продукція	production
промисловість	industry
проходити	to pass
просвітництво	enlightenment
познайомитись	to get acquainted
перший (-а, -е, -і)	the first
поет	a poet
пам'ятник	a monument
парк (у парку)	a park (in the park)
приладобудування	instrument making
південь	South
південний (-а, -е, -і)	southern
працювати	to work
палац	a palace
переїхати	to move
перевищувати	to exceed
політичний (-а, -е, -і)	political
Президент	President
промисловий (-а, -е, -і)	industrial
проспект	an avenue
підприємство	enterprise
площа	a square
пам'ятка	a memo
порт	a port
пов'язували	to bind
розраховувати	to expect
розташовуватися	to be located
розташований (-а, -е, -і)	located
розвивати	to develop
розвиватися	to evolve
розвинутий (-а, -е, -і)	developed
рік (у році)	a year (in a year)
розповідати	to tell
старовинний (-а, -е, -і)	ancient
схід (на сході)	East (in the East)
свято	a holiday
сміх	laughter
скульптура	a sculpture
справжні (-а, -е, -і)	real
столиця	a capital
сьогодні	today
сад (в саду)	garden (in the garden)
скільки	how much /many
старий (-а, -е, -і)	old

славетний (-а, -е, -і)	glorious
слов'янський (-а, -е, -і)	Slavic
саме тут	right here
собор	a cathedral
соборний (-а, -е, -і)	united
сучасний (-а, -е, -і)	modern
стати	to become
туризм	tourism
техніка	technics
транспорт	transport
транспортний (-а, -е, -і)	transport (adj.)
також	also
твір (твори)	work (works)
тканина	fabric
тканинний (-а, -е, -і)	textile
терапія	therapy
уряд	thegovernment
університет	university
усі (з усіма)	all (with all)
фармація	pharmacy
фармацевтичний (-а, -е, -і)	pharmaceutical
хімічний (-а, -е, -і)	chemical
харчовий (-а, -е, -і)	food (adj.)
хвороба	adisease
цей (ця, це, ці)	this (these)
у цьому	in this
центр	center
центральний (-а, -е, -і)	central
численний (-а, -е, -і)	numerous
частина	a part
широко	widely
щорічно	annually
яскравий (-а, -е, -і)	bright

Заняття № 7- 8

Українська	English
Адміністративний (-а, -е, -і)	Administrative
адміністрація	an administration
академія	an academy
близько	close
будувати	to build
багато	a lot
біля	near
більше за	morethan
болгарин (болгари)	Bulgarian (Bulgarians)
будинок	a house
боротьба	a fight
бокс	boxing
басейн	basin
баскетбол	basketball
берег	a bank
весло	an oar
воля	freedom
вільний (-а, -е, -і)	free
великий (-а, -е, -і)	big
відмінювання	declination
відпочивати	to relax
ворог	an enemy
вживати	to use
вживання	use
війна	a war
воєнний (-а, -е, -і)	military
вчитися	to study
виробляти	to produce
величезний (-а, -е, -і)	huge
вісімнадцятий	the eighteenth
вулиця	a street
вокзал	a railway station
вид	kind
ворог	an enemy
гідроелектростанція	hydroelectric power station
господарство	household
грек	Greek
дев'ятий (-а, -е, -і)	the ninth
ділитися	to share
державний (-а, -е, -і)	a state
дослідний (-а, -е, -і)	experimental
дійсно	really

декілька	few
довжина	length
добре	well
електроенергетика	powerengineering
експортувати	to export
економіка	economy
євреї (євреї)	Jew (Jews)
європейський	European
жити	to live
життя	life
житловий (-а, -е, -і)	residential
житель	inhabitant
знайомитися	to getacquainted
займати	to do
захищати	to protect
засновувати	to establish/ to found
заповідник	a sanctuary
зараз	now
збудувати	to build
завод	a plant
зал	a hall
залізничний (-а, -е, -і)	railway
завжди	always
закінчуватися	to finish
індустрія	industry
індустріальний (-а, -е, -і)	industrial
історичний (-а, -е, -і)	historical
інший (-а, -е, -і)	the other
клуб	a club
козак	Cossack
культурний (-а, -е, -і)	cultural
красивий (-а, -е, -і)	beautiful
кордон	a border
кількість	an amount
країна	a country
коли	when
крім	except
ліцей	a lyceum
любити	to love / to like
мешканець	inhabitant
місце	a place
музей	a museum
мати	to have
машина	a car
метал	metal

мотор	motor
металургія	metallurgy
машинобудування	engineering
малий (-а, -е, -і)	small
населення	population
називатися називати	to call / to name
назва	a name
науковий (-а, -е, -і)	scientific
наприклад	for example
найбільший (-а, -е, -і)	the largest
новий (-а, -е, -і)	new
необхідно	necessary
нещодавно	recently
національність	nationality
невеликий (-а, -е, -і)	small
ознака	a feature
одяг	clothes
область	a region
обласний (-а, -е, -і)	regional
одного разу	once
працювати	to work
промисловий (-а, -е, -і)	industrial
промисловість	industry
продукція	production
південний	southern
поляк (поляки)	Pole (Poles)
приїхати	to arrive
проживати	to reside
продукти	products
плавання	swimming
починатися	to begin
прикмета	asign
район	a district
різний	different
районний (-а, -е, -і)	district (adj.)
рік	a year
росіянин (росіяни)	Russian (Russians)
розвинутий (-а, -е, -і)	developed
розвиватися	to evolve
сільський (-а, -е, -і)	rural
січень	January
століття	a century
складатися з	to consist of
створювати	to create
створений (-а, -е, -і)	created

схід	East
східний (-а, -е, -і)	eastern
сучасний (-а, -е, -і)	modern
спочатку	the first
символ	a symbol
сюди	here
сьогодні	today
спортивний	sportive/ athletic
світ	world
спортсмен	a sportsman
територія	territory
татарин (татари)	Tatar (Tatars)
трансформатор	compensator
театр	a theater
товариші	friends
утворювати	to form
фортеця	a fortress
філармонія	a philharmony
фабрика	a factory
харчування	a diet
хуліган	a bully
центральний (-а, -е, -і)	central
центр	center
часто	often
четвертий (-а, -е, -і)	the fourth
чемпіон	a champion
чисельність	numerosity
школа	school

Заняття № 9-10

Українська	English
Армія	An army
батько	a farther
битва	a battle
більший (-а, -е, -і)	bigger
боєць	a fighter
боротьба	struggle
будувати	to build
бути	to be
ватажок	a leader
вважати	to consider
виникнути	to occur
вирішувати	to decide
відвага	courage
відомий (-а, -е, -і)	famous
військо	the army
вільний (-а, -е, -і)	free
влада	authority/power
волелюбний (-а, -е, -і)	freedom-loving
вони	they
гетьман	Hetman (a political title for military commander)
герой	a hero
головний (-а, -е, -і)	main
де	where
державність	statehood
дніпровський (-а, -е, -і)	Dnieper (adj.)
доводити	to prove
закон	a law
запам'ятати	to memorize
запорожець	Cossack
запорізький (-а, -е, -і)	Zaporizhzhya(adj.)
заснувати	to establish / to found
звідки	from where
землеробство	agriculture
зразок	a sample
йти (йшов, йшла, йшло, йшли)	to go
камінь	a stone
кам'яний (-а, -е, -і)	stone (adj.)
козак	Cossack (Ukrainian warrior)
козацький	Cossack (adj.)
куди	where
князь	a lord
Литва	Lithuania

люди	people
модель	a model
маленький (-а, -е, -і)	small
московський (-а, -е, -і)	Moscow
морський (-а, -е, -і)	sea (adj.)
мужність	courage (adj.)
найвидатніший (-а, -е, -і)	the most outstanding
назва	a name
назвати	to call/ to name
належати	to belong
обирати	to choose
означати	to mean
особа	a person
острів	an island
палац	a palace
питання	a question
перемога	victory
південь	South
південний (-а, -е, -і)	southern
під	under
площа	a square
половник	a colonel
полювання	hunting
поляк	Pole
Польша	Poland
похід	a campaign/ a trip
прославитися	to become famous
рада	council
рибальство	fishing
різний (-а, -е, -і)	different
розказати	to tell
ряд	a row
світ	world
Січ	Sich (military and administrative center of Cossacks)
січковий	Sich(adj.)
скотарство	cattle breeding
скеля	a rock
сміливість	courage/boldness
спадкоємиця	a heiress
старшина	an officer
стати	to become
степ	a steppe
століття	a century
супроводжувати	to accompany

сусідній (-а, -е, -і)	neighboring
схожий (-а, -е, -і)	similar
сягати	to reach
танець	dance
татари	Tatars
творець (творці)	creator (creators)
територія	territory
тисяча	a thousand
турки	Turks
Україна	Ukraine
українка	Ukrainian
український (-а, -е, -і)	Ukrainian (adj.)
фортеця	a fortress
хотіти	to want

Заняття № 11

Українська	English
Багатий(-а, -е, -і)	Rich
багато	a lot
багатобарвний(-а, -е, -і)	colorful
басейн	a basin
безліч	many
берег	a bank
берегова лінія	coastline
береговий(-а, -е, -і)	coastal
береза	a birch
Білорусь	Belarus
близько	near
боротьба	struggle
бук	abeech
валеріана	valerian
великий (-а, -е, -і)	big
верба	a willow
вид	kind
виходити	to go out
вінок	awreath
вплив	influence
впливати	to influence
вовк	a wolf
вугілля	coal
в цілому	in general
газ	gas
гектар	a hectare
географічний(-а, -е, -і)	geographical
головний (-а, -е, -і)	main
гора	mountain
горобець	a sparrow
господарство	household
граб	a hornbeam
графіт	graphite
гриби	mushrooms
грунт	soil
дати	to give
дельфін	a dolphin
дерево	a tree
дерев'яний(-а, -е, -і)	wooden
добувати	to get/ to mine
дуб	an oak
дуже	very

жити	to live
заєць	a hare
займатися	to do
залишатися	to remain
залізний	iron
запас	reserve
записати	to record
заповідник	a sanctuary
захід	West
звіробій	hypericum
зв'язки	connection
земельний(-а, -е, -і)	land(adj.)
Земна куля	the Earth/ the Globe
знати	to know
знаходитися	to be
зростати	grow
зручний(-а, -е, -і)	comfortable
існувати	to exist
їжак	a hedgehog
економічний(-а, -е, -і)	economic
європейський(-а, -е, -і)	European
книга (Червона книга)	a book (Red book)
калина	viburnum
кам'яний(-а, -е, -і)	stone (adj.)
кам'яновугільний (-а, -е, -і)	coal
квіти	flowers
клімат	climate
коза	a goat
континентальний(-а, -е, -і)	continental
корисні копалини	natural resources
кордон	a border
країна	a country
кущ	bush
ластівка	a swallow
лисиця	a fox
лікарський(-а, -е, -і)	medical
ліки	medicine
ліс	a forest
мало	small
марганець	manganese
межувати	to border
міжнародний(-а, -е, -і)	international
море	sea
м'який(-а, -е, -і)	soft
найвідоміший (-а, -е, -і)	the most famous

найпоширеніший (-а, -е, і)	the most widespread
нараховувати	to charge
наступний (-а, -е, -і)	next
нафта	oil
несприятливо	unfavorable
озеро	a lake
основний (-а, -е, -і)	main
охоронятися	to be protected
пам'ятати	to remember
південь	South
південний (-а, -е, -і)	southern
північ	North
північний (-а, -е, -і)	northern
помірний	mild
поширювати	to distribute
природний (-а, -е, -і)	natural
проходити	to pass
птах	a bird
риба	fish
рівнина	a plain
рідний (-а, -е, -і)	native
різний (-а, -е, -і)	different
різноманітний (-а, -е, -і)	varied
різноманітність	variety
річка	a river
розвиток	development
розвивати	to develop
розвиватися	to evolve
розташований (-а, -е, -і)	located
розташовуватися	to be located
романтика	romance
рослина	a plant
рослинний (-а, -е, -і)	floral
рости	to grow
руда	ore
світ	world
світовий (-а, -е, -і)	world (adj.)
село	a village
серед них	among them
синиця	a tit
сільське господарство	agriculture
складати (скласти)	to constitute
сосна	a pine
сприятливий (-а, -е, -і)	favorable
сприятливо	favorably

становити	to be
степ	steppe
сухий (-а, -е, -і)	dry
схід	East
східний (-а, -е, -і)	eastern
такий (-а, -е, -і)	such
також	also
тварина	an animal
територія	territory
тонна	a ton
тополя	a poplar
тюлень	a seal
утворювати (утворити)	to form
фауна	fauna
флора	flora
частина	a part
червоний	red
чорнозем	black soil
ялина	a spruce
ясен	an ash

Заняття № 12

Українська	English
Бажання	A desire
бажати	to wish
багатство	wealth
батьківщина	motherland
бачити	to see
березень	March
білий (-а, -е, -і)	white
білорус	Belorussian
близький (-а, -е, -і)	close
бог	God
брат	a brother
брати участь	to participate
бувати	to visit
будинок	a house
будівельник	a builder
бук	a beech
булочка	a bun
бути	to be
вайлуватий (-а, -е, -і)	awkward
важкий (-а, -е, -і)	heavy
вбирати	to absorb
вважати	to consider
вдягати (вдягнути)	to dress
вдячність	appreciation
Велика Вітчизняна війна	The Great Patriotic War
Великдень	Easter
великий (-а, -е, -і)	big
величезний (-а, -е, -і)	huge
вересень	September
Верховна Рада	the Verkhovna Rada (the Ukrainian Parliament)
веселий (-а, -е, -і)	cheerful
весілля	wedding
весна	spring
весняний (-а, -е, -і)	spring (adj.)
весь (вся, все, всі)	all
ветеран	a veteran
вечеря	a dinner
вистава	a performance
війна	a war
відбуватися	to happen
віддавати (віддати)	to give
відкривати	open

вільний (-а, -е, -і)	free
вірити	to believe
вітати	to greet
воєнний (-а, -е, -і)	military
воювати	to fight
ворожба	enmity
ворожити	to read fortune
втратити	to lose
вулиця	a street
вранці	in the morning
вродитися	to be born
врожай	harvest
входини (новосілля)	housewarming
вчитель	a teacher
гілка	a branch
господар	a host
господарство	a household
господиня	a hostess
готувати	to prepare/ to cook
громадський (-а, -е, -і)	public
гроші	money
грудень	December
група	a group
Давня Русь	Ancient Rus
День	a day
деякий	some
дівчина (дівчата)	a girl (girls)
Дід Мороз	Santa Claus
дізнатися	to find out
дім	home
діти	children
добрий (-а, -е, -і)	kind
добріший (-а, -е, -і)	kinder
допомога	help
дорослий (-а, -е, -і)	adult
дощик	rain
друг (друзі)	a friend (friends)
думати	to think
дух (духи), (злі сили)	spirit (spirits)
жартувати	to joke
життя	life
жіночий (-а, -е, -і)	female
забути	to forget
загадувати	to recollect
загальноприйнятий (-а, -е, -і)	generally accepted

задоволення	pleasure
закінчуватися	to finish
запропонувати	to offer
запрошувати	to invite
заспівати	to sing
заходити	to come in
збиратися	to gather
звичай	a custom
здоров'я	health
зерно	grain
зима	winter
злий (-а, -е, -і)	evil
знайомий (-а, -е, -і)	an acquaintance
зустріч	a meeting
зустріти	to meet
Івана Купала	Kupala Night (pagans' holiday, which is annually held on the night of 6/7 July. It's the celebration of the summer solstice, the longest day in a year)
іграшка	a toy
їжа	food
йти	to go
каша	porridge
квітень	April
кілька	few
кожний (-а, -е, -і)	every/each
коза	a goat
колядка (пісня)	carol (Christmas song)
колядувати (щедрувати)	to go caroling/ to go trick-or-treating
команда	a team
конституція	a constitution
костюм	a suit
красуня	beauty
кутя	kutya (boiled rice with raisins and honey)
липень	July
лікар	a doctor
ложка	a spoon
люди	people
майбутній (-а, -е, -і)	future
маленький (-а, -е, -і)	small
мандарин	a tangerine
маскарадний (-а, -е, -і)	masquerade (adj.)
Масляна	Maslenitsa (folk holiday to celebrate the end of winter and the beginning of spring)
мед	honey
медик	a medic/a physician

медичний (-а, -е, -і)	medical
міжнародний (-а, -е, -і)	international
місцевий (-а, -е, -і)	local
мішок (сумка)	a bag (a handbag)
мороз	frost
морозний (-а, -е, -і)	frosty
найголовніший (-а, -е, -і)	the most important
називати	to call
наказати	to order
належати	to belong
наприклад	for example
народ	the people
народження	birth
народний (-а, -е, -і)	folk
настрій	mood
наступний (-а, -е, -і)	next
національний (-а, -е, -і)	national
неділя	Sunday
незвичний (-а, -е, -і)	unusual
незграбний (-а, -е, -і)	awkward
нескладний (-а, -е, -і)	simple
ніч	a night
новий (-а, -е, -і)	new
Новий рік	New Year
новорічний (-а, -е, -і)	new year (adj.)
новосілля	housewarming
обов'язково	compulsory
один до одного	one-to-one
одяг	clothes
ознака	feature
осінь	autumn
пам'ять	memory
перевдягатися	to change clothes
перемога	victory
перший (-а, -е, -і)	the first
після	after
пісня	a song
платтячко	a dress
поведінка	behavior
порядок	order
поспівати	to sing
повинно	must be
подарунки	gifts
початок	beginning
починатися	to begin/ to start

правило	a rule
працівник	an employee
прийти	to come
прикмета	sign
принести	to bring
прикрашання	decorating
прикрашати	to decorate
про	about
програма	a program
пройти	to pass
прокидатися	to wake up
пробуджуватися	to wake up
просинатися	to wake up
прославляти	to glorify
простий (-а, -е, -і)	simple
професія	a profession
професійний (-а, -е, -і)	professional
пшениця	wheat
ранком	in the morning
радіти	to rejoice
релігійний (-а, -е, -і)	religious
рис	rise
Різдво	Christmas
рік	a year
різний (-а, -е, -і)	different
різнокольоровий (-а, -е, -і)	colorful
різноманітний (-а, -е, -і)	varied
робити	to do
родина	a family
розділити	to divide
розкидати	to throw about
розповісти	to tell
російський (-а, -е, -і)	Russian (adj.)
росіяни	Russians
рябенький (-а, -е, -і)	pockmarked
свято	a holiday
святкування	a celebration
святкувати	to celebrate
селянський (-а, -е, -і)	rural
серпень	August
сила	power
символ	a symbol
сімейний	family (adj.)
сім'я	a family
січень	January

сіяти	to sow / to seed
слов'яни	Slavs
смерека	a spruce
смерековий (-а, -е, -і)	spruce (adj.)
сміятися	to laugh
сонце	the sun
сосна	a pine
сосновий	pine (adj.)
спати	to sleep
спеціальний (-а, -е, -і)	special
стати	to become
старий (-а, -е, -і)	old
століття	a century
страва	a dish
сумка	a bag
сусід	a neighbor
сюприз	a surprise
там	there
телебачення	TV
тобто	that is
тиждень	a week
традиція	a tradition
третій (-а, -е, -і)	the third
тривати	to last
Трійця	Trinity Sunday (Trinity Sunday celebrates the Christian doctrine of the <u>Trinity</u> , the three Persons of <u>God</u> : the <u>Father</u> , the <u>Son</u> , and the <u>Holy Spirit</u>)
увага	attention
увечері	in the evening
удома	at home
українці	Ukrainians
урожай	harvest
фармацевт	a pharmacist
хата	a cottage
хлопець	a boy
ходити	to walk
хто	who
хрещення	christening/ baptizing
християнство	Christianity
цар	a king / a czar
цукерки	sweets
щасливий (-а, -е, -і)	happy
щастя	happiness
щедрувати	to go caroling / to go trick-or-treating
чекати	to wait

ялинка	a Christmas tree
яскравий (-а, -е, -і)	bright
традиція	a tradition
ячмінь	barley

Заняття № 13

Українська	English
подія	event
проміжок часу	time interval
посісти гідне місце	take a worthy place
загальновизнаний	generally accepted
свідчення	testimony
Рада Європи	Council of Europe
Організація Чорноморського економічного співробітництва	Organization of Black Sea Economic Cooperation — BSEC
Світова організація торгівлі	World Trade Organization — WTO
Рада Безпеки ООН	United Nations Security Council
комітет Міністрів Ради Європи	Committee of Ministers of the Council of Europe
миротворчі операції	peacekeeping operations
консульські представництва	consular missions
здобуття	gaining
на честь перемоги	in honor of the victory
володар	ruler
найпрестижніший	the most prestigious
вводити в експлуатацію	put into operation
найвизначніше досягнення	the most significant achievement

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Історія України: навч.-метод. посіб. для студентів вищ. навч. мед. закл. (денної форми навчання) / уклад. : П. О. Бідзіля, С. С. Дідик. – Вид. доопрац. та доп. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2016. – 198 с.
2. Історія України : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. II-IV рівнів акредитації / В. А. Качкан [та ін.] ; за ред. В. А. Качкана. - Київ : Медицина, 2014. - 360 с. - ISBN 978-617-505-343-0
3. Історія України : посіб. / за ред. Г. Д. Темка, Л. С. Тупчієнка. – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – 480 с. – (Альма-матер).
4. Литвин, Володимир Михайлович. Історія України : підручник / В. М. Литвин. - 4-те, доопр. та допов. вид. - К. : Наукова думка, 2010. - 829 с. - ISBN 978-966-00-0878-3.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Чистякова А.Б. Українська мова для іноземців : підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А.Б. Чистякова, Л.І. Селіверстова, Т.М. Лагута. - Х. : Видавництво «Індустрія», 2008. - 384 с.
2. Массалов, М. П. Українська мова : навч. посіб. для інозем. студ. Рек. ЦМК з вищої мед. освіти МОЗ України (протокол №2 від 26.10.2011) / М. П. Массалов ; Запоріз. держ. мед. ун-т (Запоріжжя). - Запоріжжя : [б. в.], 2012. - 239 с.